

**XIII. évf. 4. szám
2023. április**

KeMLIB

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamvk.hu>
<http://epa.oszk.hu/02700/02762>

Kiadja a Kiadja a TMJV József Attila Könyvtár
2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** Mikolasek Zsófia igazgató
Felelős szerkesztő: Mikolasek Zsófia
Rovatvezetők: Fábíán Ildikó, dr. Horváth Géza,
Márku Mónika, Mikolasek Zsófia, Suller Ildikó Tünde
Műszaki szerkesztés: Török Csaba
ISSN 2062-5782

Tartalom

Megyei körkép	3
Egy életmű megírt rajzai – NÁSZ JÁNOS, JAMK	3
Új Forrás ez évi 3. száma a Nyitott rezervátumban – IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, JAMK	3
Színes Álmodok – TARI- SZÉKELY KAROLA, JAMK.....	5
Irány az Álmod Birodalma! – DOLLMAYER BEA, TATA	5
„Egy fecske is csinálhat nyarat!” – NÁSZ JÁNOS, JAMK.....	6
Ünnepi hétköznapok könyvbemutató – HÁMOSNÉ SZŐKE ANNA	7
Mi a MI? – NÁSZ JÁNOS, JAMK.....	7
Egy pék, aki könyvet ír?Vagy egy író, aki péknek áll? – FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK	8
Jelenlét – DOMÁNYI ZSUZSANNA, TATA.....	9
Március - Egy ünnepélyes és mozgalmas hónap – TURI MIKLÓS, KOMÁROM.....	9
Internet Fiesta 2023 - Okos megoldások, remek találmányok – SZILASSI ANDREA, KOMÁROM	10
KSZR körkép	12
Ha nyár, akkor KemGuru olvasótábor – FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK	12
KITEKINTŐ	13
Könyvbemutató a tatai Polgármesteri Hivatalban – IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, KÖNYVTÁROS – HELYTÖRTÉNÉS, JAMK .13	
„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelen, és munkálkodhass a jövőn.” – IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, JAMK.....	13
GYEREKSAROK	16
Pedagógusokkal a mesesarokban – SULLER ILDIKÓ, JAMK	16
Zsákbamaczka – DOMÁNYI ZSUZSANNA - GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA	16
Helytörténet, honismeret	18
Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc pozitív és negatív mítoszai és legendái: Dr. Hermann Róbert előadása – DR. HORVÁTH GÉZA, JAMK	18
Folyamatos állományvédelmi munkák könyvtárunkban – DR. HORVÁTH GÉZA, JAMK	19
Autóstoppal a Balkánon – egy kalandos nyaralás története – MÁRKU MÓNICA, JAMK	20
A Vértes és a Gerecse egy drón szemével – MÁRKU MÓNICA, JAMK.....	21
EGYESÜLETI ÉLET	22
Vezetőségválasztó közgyűlés a Helyismereti Könyvtárosok Szervezetében – IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, JAMK	22
Könyvtári sajtófigyelés	24
2023. április	24

Egy életmű megírt rajzai

NÁSZ JÁNOS, JAMK

Az ország szinte minden pontjáról érkeztek érdeklődők, pályatársak, jóbarátok Varga-Bencsik József nemzetközileg is ismert, elismert tatabányai grafikusművész harmadik könyvének bemutatójára, akinek művei a magyar közgyűjtemények sokaságában megtalálhatók. A házigazda nevében Nász János főkönyvtáros mondott köszöntőt és bevezetőt mintegy bemutatva a közreműködőket is. Néhány mondatban érzékeltette a nap kiemelt voltát megemlítette, hogy a hagyományos népi szokásrendben egy újszülött érkezését követően azt először megmutatták a Napnak, Holdnak, csillagoknak, s azt csak ezután láthatta a rokonság meg és a környezete. Valahogy így van ezzel a könyvtár, könyvtáros is, amikor egy frissen megjelent könyv bemutatására kerül sor. A könyv elkészült, az alkotó és családja megcsodálhatta és immár ekkor így most kézbe vehette belelapozhatott a közönség is. A bemutatást követően Feledy Balázs művészeti író, kritikus beszélgetett a művésszel a mai napig eltelt idő fontos állomásairól. Az 1958-tól indult pálya rengeteg tanulással, megmérettéssel, próbákkal kezdődött. Párhuzamosan festészetet, iparművészetet tanult híres honi mesterektől, míg elnyerve önállóságát és saját karaktere ars pikturája kialakult, ennek eredményeképpen a grafikák készítésében találta meg küldetését. Így lett reprezentáns példája a korábban megjelent önéletrajzi írásokkal tűzdelt *Őszmajom* című könyve. Némileg folytatásnak vehetjük az új

könyvének bemutatását is annyi különbséggel, hogy az itt lévő 133 alkotást, a képekben rendezet életműtárlatot, szépirodalmi és szépművészeti és itt-ott saját szöveggel állította párhuzamba. A szövegillusztrációk kiválasztásának az volt az oka, véleménye szerint, hogy sokkal jobban érthető, felfogható a képi világ megértése és sokkal jobban elmélyedhetünk egy-egy alkotás mondanivalójába. Balassi Bálint, Barcsay Jenő, Bernáth Aurél, Faludy György, Jászai Mari, József Attila, Kondor Béla, Nagy László, Sarkadi Imre írásai, szövegrészletei mellett számos külhoni valamint megyei és tatabányai személyiség gondolatait is megtaláljuk. Így egy igazán hibrid műfajt teremtve egy világművészeti antológiát is tarthatunk most már kezünkbe, amelynek élményét először velünk és közönségünkkel osztott meg Varga-Bencsik József. A beszélgetést és a hozzászólások monotonitását feloldva Dr. Niczinger László traumatológus, főorvos, író mellel egy helyi Sherley rockegyüttes billentyűsének handpan hangszeres zenéi tették izgalmassá. És végezetül az volt még a közös a három szereplőt tekintve, hogy az alkotónak, a művészeti írónak, a zenésznek összesen tizenhárom könyve jelent meg a mai napig, melyek közül a legtöbb megtalálható könyvtárunk gyűjteményében.

(Megírt rajzaim. Varga Bencsik József grafikái 1961-2022. Szerző kiadása, 2023. Könyvbemutató József Attila Könyvtár, Tatabánya, 2023. március 4.)

Új Forrás ez évi 3. száma a Nyitott rezervátumban

IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, JAMK

Fotó: TCSF

2023. március 21-én, 18 órakor a Nyitott könyvtárban megnyitotta „kapuit” a Nyitott rezervátum is. Az apropóját pedig nem más adtam, mint az Új Forrás 2023. évi 3. számának bemutatója. A lapszemlét – mint mindig – ismét egy zenei produkció tette még élvezetesebbé.

Menjünk szépen sorba, ahogy a késő délutáni esti program is.

Mint mindig, természetesen a legújabb lapszám tartalmáról, legérdekesebb írásairól Jász Attila, azaz Csendes Toll beszélt.

Ahogy a tartalomjegyzékben is olvasható, és amit Jász Attila is kiemelt, az első költő versei.

Adam Zagajewski-ről és verseiről szólt. A lengyel származású író-költő, aki sajnos a Covid alatt halt meg, krakkói származású, de egy idő után Párizsban telepedett le. Hosszas párizsi tartózkodás után visszakötözött Krakóba, ahol 2021-ben halt meg. Az itt olvasható versei A valódi élet címmel 2019-ben megjelent kötetéből fordította Zsille Gábor.

Egy következő „blokkban” Krullik Zoltán (az Új Forrás-estek állandó vendége) Anyakönyv című munkájáról Navarrai Mészáros Márton által írt gondolataiból hangzott el ismertetés. Ami még színesítette a programot, az éppen Krullik Zoltán saját művéből történt felolvasás volt.

Ha már az esten több olyan személy is részt vett, akik általában szerzői a folyóiratnak, Jász Attila őket is megszólította. Hegedűs Gyöngyi volt a következő felolvasó, aki egyébként a folyóirat külsős munkatársa is egyben. Megható történetet idézett fel felolvasásával.

A jelenlévők személyes megszólaltatása egy álintérjúval folytatódott. Huszárik Kata színésznő egy álintérjút készített – talán a zenei produkciót is bevezetően – a mellette helyet foglaló főszerkesztővel.

A folyóirat egy külön blokkot szentelt Molnár Péter grafikus- és festőművésznek. A most 80 éves művésztől egy esszé vázlatot közöl a lap és néhány köszöntőlevelet az őt ismerő íróktól, költőktől. De ki is Molnár Péter? Talán kevesen tudják, hogy pályája egy része a Kecskeméti Rajzfilmstúdióhoz kötődött. Többek közt a Vizipók Csodapók, a Mézga család vagy a Mesék Mátyás királyról sorozat kapcsolódik nevéhez. De, mint könyvillusztrátor is több mű készítésében vett részt.

A folyóirat legújabb számának ismertetése után került sor a meghívott zenész-vendégek bemutatására, majd produkciójára. A beszélgetést Jász Attila vezette. Mivel már korábról is jól ismerte a vendégeket – szinte félszavakból is megértették egymást, de mivel olyanok is voltak a program résztvevői között, akik ezt az együttest, illetve a duót nem ismerték, a kérdések is kezdetekkel kapcsolatban merültek fel, azaz ki, mikor és hogyan kezdett el a zenével, a dalszövegek írásával foglalkozni stb.

Név szerint: Balla Gergely (Gergő), aki nem más, mint a fentebb már említett Hegedűs Gyöngyi fia, a Platon Karataev együttes és a duó osz-

lopos tagja. Immár sok-sok fellépésen, három lemezen túl és az éppen készülő negyedik lemez készülésének idején vállalta a tatabányai „fellépést” is.

Platon Karataev duó (Fotó: TCSF)

A duó másik fele pedig nem más, mint annak a bizonyos Czákó Sándornak a fia, aki a Vágtázó Halottkémek együttes egyik alapító tagja. Czákó-Kurály Sebestény volt tehát a másik zenész, aki gitárjátékával, énekével emelte az est fénypontját.

A kezdetekről. Mindkét fiatal zenész elsősorban középiskolai magyar tanárát említette, mint aki inspirációt adott a versek, a dalszövegek felé. Persze az zenei alapképzés megszerzése nélkül sem lehetett volna előrébb lépni e területen. A zenei képzés történet iskolai szinten, de Gergő esetében a gitár-tanulás már inkább autodidakta módon történt. Sebi esetében pedig a családi háttér volt adott.

Ami a pályán való indulás érdekessége, hogy induláskor csak és kizárólag angol nyelven énekeltek. Csak nem oly régtől fogva írnak és énekelnek magyar nyelven... és ez jó... Egészen más a dalok szövege és persze az előadásban is másképp jön le a mondani való.

A beszélgetést követően a fiúk a húrok közé csaptak és a zenéé volt a szerep. Kellemes hangulatban több számot is eljátszottak. A közönség vastapsát követően egy ráadás számot is játszottak, bár erre különösebben nem voltak felkészülve. A program végén ők is hálás szívvel mondtak köszönetet a lehetőségért, hogy itt is felléphettek, elmondhatták gondolataikat és mindezt a vers és a zene nyelvén is.

Az est a szokásos személyes beszélgetésekkel, az Új Forrás számainak lapozgatásával, válsárlással, valamint a Platon Karataev duó lemezeinek és kötetének dedikálásával zárult.

Színes Álmodok

TARI- SZÉKELY KAROLA, JAMK

2023.03.07-én nyílt meg Sulyok Teréz Színes álmodok című kiállítása a Tatabányai József Attila Könyvtárban. Ahogy a kiállítást előkészítettük eltűnődtem, honnan ez a finomság, gazdagság, amit belevisz Teréz a művészetébe. A művésznőről tudni kell, hogy tanárképző főiskolán végzett, így oktatóként is gazdagítja a magyar „művészpálántákat”, táborokat tart és saját műtermében is végzi mindennapos alkotói tevékenységét. Legtöbb témáját a természet adja, ami jelen kiállításunkon is tükröződik. Gyermekkorát egy kis faluban, Csépen töltötte, jelenleg a tatai táj varázsa segíti. A magyar képzőművészet általa gazdagodott, és ma már nem csupán a gyönyörű tájaink hangulatát adja vissza, emberábrázolásai is egyfajta belső emberi játszóteret tükröznek. Eszközei a finom pasztellszínek legjobb anyagai

a kréta, akvarell, azonban harsányabb képei is megjelennek, melyeket olajjal fest.

Fotó: Raáb Zoltán

Örömkre szolgál, hogy bemutathatjuk csodálatos alkotásait. Figyelmébe ajánlom minden korosztálynak.

Irány az Álmodok Birodalma!

DOLLMAYER BEA, TATA

Korábbi ígéretünkhöz hasonlóan márciusban is folytatódik a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Társasjáték Napok klubja méghozzá az éber világot elhagyva! A rendezvények szokás szerint az EFOP-4.1.8-16-2017-00080 pályázat segítségével zajlanak. A mostani hónapban olyan játékokat választottunk, amelyek közvetve vagy közvetlenül összekapcsolhatóak az éjszakával és az álmodokkal. Elsőként rögtön 2023.03.02-án a Nova Luna világát építettük közösen.

Fotó: Dollmayer Bea

E játék népszerű a gyerekek és felnőttek körében egyaránt, mivel a szabályai egyszerűek, a játékmenet közepesen hosszú (kb. fél óra), teljesen nyelvfüggetlen (csak ikonokat és számokat használ). Amikor ránk kerül a sor nincs más teendőnk, mint elvenni egy színes lapkát (amelyen 1-3 feladatot kapunk, hogy milyen színű szom-

szédokat szeretne a lapka), és elhelyezzük a korábban lehelyezett kártyákhoz. Amikor teljesül egy feladat (pl. 1 kék, 1 sárga szomszéd), akkor azt letakarjuk az egyik (fa)holdacskáinkkal. A játékot az nyeri, akinek leghamarabb elfognak a holdjai. Eddig nagyon hasonlít a tavaly megjelent Framework: Egy keret a világhoz is, fontos különbség, hogy a holdas játékban nem automatikusan következnek egymás után a játékosok, hanem hogy a „hold útján” ki áll a leghátrébb (amikor elveszünk egy lapkát, az megmutatja, hogy mennyit kell előre haladnunk 1 és 7 lépés között). Ez utóbbi szabály elengedhető, ha kicsikkel (vagy társasjátékozásban kezdőkkel) játszunk, viszont a nagyobbaktól különleges figyelmet igényel, hogy a lehető legjobbat kihozzuk az égbolt kínálatából.

Legközelebb március 7-én találkozunk az Új Kajaház Ökotursztikai Központban, amikor is az Álmodj hát! játékkal ismerkedünk meg, majd március 23-án az Álmodj velem!-mel. Figyelemre méltó, hogy mindkét játékban nagy szerep jut a kommunikációnak, beszédnek, de mégis teljesen eltérnek egymástól! Hogy megtudd miben, gyere el te is!

Részletekért figyeld a könyvtár honlapját és Facebook oldalát!

„Egy fecske is csinálhat nyarat!”

NÁSZ JÁNOS, JAMK

A 110. öko-esténket rendhagyó módon, délután rendeztük meg 2023. március 7-én, melyen Horváth József molekuláris biológus, genetikus rákkutató volt a vendégünk. A témája is rendhagyó volt és ezt alátámasztotta a könyvtárunkat felkereső nagyszámú érdeklődő is, valamint az élő közvetítéssel párhuzamban nagyon sokan követhették az előadását. Korunk betegségei közül a daganatos, rákos betegségek az országos lista második helyen állnak. A jelenlegi felgyorsult, és környezeti terheléseknek kitett, stresszes életmód, lelki eredetű problémák, genetikai hibák, biológiai-fizikai behatások alapján a hazai lakosság mintegy egynegyede valamilyen módon veszélyeztetett ezzel kapcsolatban. Régebben még az 50-60 éves korosztály volt ennek kitéve leginkább, de ma már elmosódtak az időhatárok. A konzervatív kezelések mellett viszont az utóbbi időben megjelentek az alternatív, kiegészítő gyógymódok is, mint a cannabis terápiák is a nyolcvanas évektől kezdve, de főleg az ezredfordulót követően gyorsultak fel.

Horváth József (Fotó: Bakonyi Ildikó)

Az előadó, kutató már 16 éves korában, tudományos diákköri éveiben egy később nyertes pályamunkával kezdett el foglalkozni e témával, majd a debreceni egyetemen tanulmányozta a rákkutatás és a növényi alapú alternatív terápiák összefüggéseit. Erre az utóbbira feljogosította az évszázados, hagyományosnak nevezhető természetgyógyászati alkalmazása ennek a növénynek. Ahogy érzékeltette, a kenderszármazékok mai megítélése a jelenlegi tudományos vélekedésben sem egyértelmű, mivel pszichoaktív, tudatmódo-

sító tulajdonságokkal is rendelkeznek. Az előadásában tisztázta a rák fogalmát, majd a diagnosztika fontosságára hívta fel a figyelmet, hiszen a korai felismerés, például a szűrővizsgálatok alapján felállított állapotfelmérés szerint a kezelések sokkal gyorsabban és hatékonyabban tudnak segíteni. Majd az alternatív terápiás lehetőségek sorát ismerhettük meg: gyógygombák, különböző méregtelenítő- és tisztítókúrák, lúgosító növények, magas dózisu C-vitamin bevitel különböző fajtáit. És rátértünk a kendernövények hatóanyagainak sajátosságaira. A kenderféléket gyógyászati és ipari célra lehet alkalmazni. Két fő típusa az indiai és a vadkender mellett mára már mintegy nyolcszáz alfaja, változata ismert főleg a nemesítésének köszönhetően. Százharminc aktív molekulát tartalmaznak, de ebből öt hatóanyagáról van behatóbb ismeret, tapasztalat: a CBG, CBD, CBC, CBCA nem is, de a THC egyedül tartalmaz tudatmódosítást előidéző hatást. A daganatos kezelésekre kiegészítő terápiaként ezek többféle kivonatát hatékonyan lehet alkalmazni, főleg ha orvosokkal, egészségügyi intézményekkel karöltve történne. A jelenlegi hazai szabályzás egyelőre sokkal szigorúbb, mint a környező országokéi. Kísérletek bizonyítják, hogy a kivonatok konkrét ellenhatást, károsodást nem tudnak okozni, viszont más gyógyszerekkel, főleg a vérhígítókkal nem kívánt hatásokat lehet elérni. Szóval ez a terület még a nagyvilágban is kutatás alatt van.

Horváth József a fentiek miatt is Ausztriában alapított céget cannabis alapú termékek előállítására, egyéni konzultációs lehetőséggel, de alkalomszerűen besegítve szakmai tanácsadással a hazai onkológusoknak is. Még akkor is, amikor az itteni jogszabályzás bizonyos mértékben engedélyezi az ilyenfajta eljárásokat, termékgyártásokat, nálunk mindez idáig gyermekcipőben jár a cannabis-terápia sokrétű alkalmazása. A kutató elkötelezettséggel és szenvedéllyel végzi tovább tanácsadó és kutatómunkáját. Ahogy hitében tartja: „Egy fecske is csinálhat nyarat.”

Ahogy már említettük korábban a rendezvényünket egyébként élő közvetítés alapján is követhették sokan. Sőt ami fontos azt megemlíteni még, hogy az elhangzott előadás a honlapunkon keresztül is megtekinthető.

(Horváth József molekuláris biológus, genetikus rákkutató előadása: A párhuzamok találkozása: „a Cannabis, a rák és az Onkológiai egy hullámhosszon”. Öko-délután a József Attila Könyvtárban, Tatabánya 2023. március 7.)

Ünnepi hétköznapiak könyvbemutató

HÁMOSNÉ SZŐKE ANNA

A Helischer József Városi Könyvtár adott otthont 2023. március 16-án, este 17.00 órai kezdettel Szabó Lászlóné Ünnepi hétköznapiak című könyve bemutatójának. Az esemény a könyvtár színes kulturális programsorozatát tekintve is a kiemelkedők közé tartozott. Maga a könyv Szabó Lászlóné rövid írásainak gyűjteményes kötet. A szerző magyartanári pályáját követően nyugdíjas éveinek kezdetétől fogva jelentetett meg rövid, de tartalmas beszámolókat az esztergomi kulturális élet eseményeiről. Többek között az Esztergom és Vidéke című folyóirat hasábjain. A folyóiratot a Muravidék Baráti Kulturális Egyesület adja ki, felelős kiadó Ruda Gábor, főszerkesztő Filemon Béla. A rövid írások célja az volt, hogy tájékoztatást adjon az esztergomi polgároknak a város színes kulturális életének eseményeiről, különös tekintettel arra a körülményre, hogy közülük sokan nem tudnak mindegyik kulturális eseményen részt venni. Ezzel a közösségi emlékezet megőrzését is segíteni szándékozták, méghozzá sikeresen, ezek a rövid írások. A könyvbemutatót a könyvtár igazgató asszonya, Schmöltz Margit nyitotta meg. Ezt követően Prokopp Mária professzor asszony tartott színes és sok történelmi adalékkal tűzdelt könyvbemutatót. Tőle a szerző vette át a szót, aki a könyv fejezeteinek tagolását is részletezte. A könyvbemutatót gazdagította a párkányi Szulényi Mária Valéria megkapó hangulatú versmondása, Pálmai József verselése és éneke, az utóbbi a székely dallamvilágból eredeztetett, Durzák Anna fellépése, valamint Pálmai Árpád Balassi Bálintot is felidéző éneklése. A város polgármester-helyettese, Alberti Péter, a könyvet kiadó Ruda Gábor és az Esztergom és Vidéke folyóirat főszerkesztője, Filemon Béla is meg-

tisztelte, a nagyszámú közönséggel együtt, jelenlétével a könyvbemutatót. Mindenkinek melegen ajánlom, de különösen az esztergomi polgároknak.

A kultúra, a művelődés fogalmáról hosszasan lehetne értekezni, ahogyan arról is, hogy a kultúra közvetítése, továbbadása kinek a feladata. Annyi bizonyos, hogy az ember értékesebb lesz, ha kulturális eseményeken vesz részt. Elméje gyarapodik, szíve megtelik, lelke nemesedik. A helyi kulturális rendezvények arra is alkalmat teremtenek, hogy az adott település lakói értelmes diskurzusokat folytassanak. A kultúra kicsiny fellegvárai, egy-egy falu vagy város helyi közönsége biztosíthatja az értő hallgatóság újratermelődését, gyarapodását – ami mindannyiunk érdeke. A színvonalas kulturális események megszervezése nem kis feladat, bár e feladat mindig hálás. Ugyanakkor – bármennyire is igyekeznek a szervezők – nem tud mindenki részt venni ezeken az alkalmakon. Ilyenkor válik különösen fontossá a krónikások szerepe. Hiszen az eseményekről hírt adni, híven mesélni, nem is mesélni, inkább pontosan lejegyezni, mi történt, nagyon fontos. Egyrészt a közösség szempontjából, hogy aki lemaradt, ki ne maradjon, másrészt a helytörténet szempontjából.

Mi a MI?

NÁSZ JÁNOS, JAMK

Azaz mi a Mesterséges Intelligencia? Ez volt a témája március 28-án, az Internet Fiesta országos rendezvénysorozat keretében megtartott előadásnak a központi könyvtárunkban. Kiss Attila, a svéd Qamcom Research and Technology Central Europe tudományos kutató- matematikus vállalkozott arra, hogy vele együtt körbejárjuk ezt a pár évtizede még alig létező új diszciplínát és eljárást, amely itt kopogtat az ajtónkon és kínálja magát nem csak a műszaki-tudományos, hanem már-már a hétköznapi használatra egyaránt. Igazán egyelőre csak megközelítésekkel

élhetünk a fogalom meghatározására, annál is inkább az egyre szélesebb körű alkalmazásával gyakrabban találkozhatunk. Az interaktív bemutató, beszélgetés során annyiban megállapodhatunk, hogy a MI-nek vannak örökölt és tanult, racionális és emocionális aspektusai és nagyban alakíthatják még a természeti-környezeti és társadalmi kitevők, hatások. Persze a gépeket tanítani kell, ezért az is fontos mit és hogyan, milyen algoritmusok, programok vezéreljék. Éppúgy fontos a feltaláló, telepítő személye, vagy az alkotóközösség és ez felveti a felelősség kérdé-

sét is. De előbb volt egy kitekintés, az okos gépek történelmére is. Azt hisszük talán, hogy az mostani, új gondolat arról, hogy alkalmazzuk őket, megkönnyítsék életünket. Az automatizálás történetiségét az ókortól, a régészeti felfedezésektől követhetjük már. Egészen a legújabb korig inkább a környezeti, természeti megfigyelésekre az égbolt fürkészésére, és megértése céljából találták ki és használták azokat. A második világháborúban rejtjelezésre, titkos információk továbbítását célozták meg velük. Az igazi áttörés az 1960-as években kezdődött, a játékszerető ember kedvének kielégítése céljából készültek partnerként játszógépek. A funkcionalitásnak megfelelően ezek után a logisztikában, a lexikális tudás szolgálatában próbálták ki őket, egyre inkább hasznosan. Napjainkra viszont már számos tudományterület, akár a gyógyászat, on-line ügyfélszolgálatok, sőt szűkebb szakmánk a tudástárak, könyvtárak is rengeteg manuális munkát váltanak ki velük például szövegfelismerésekre, tartalmak összefésülésére, indexálásra. A modernnek mondott világunknak a legáltalánosabb területe a MI-nek a mobiltelefon és alkalmazásai és a közösségi hálózatok különböző

területei. De a fenntarthatóság ideológiájának platformjain is rendszeresen szembesülhetünk okosházak, lakóterületek, növénytermesztés, állatgondozás optimális automatizálásaival.

A bemutató utolsó részében összegzést hallhattunk arról, hogy az okosgépek nem váltják fel az emberi munkát, gondolkodást, hanem segítik, bizonyos meghatározott célfeladatra lehet őket alkalmazni. Az új eszközök viszont mindig új lehetőségekkel kecsegtetnek, tehát ösztönöznek a fejlődésre. De hogy hol van, a fejlődésünk határa máig még elképzelni sem tudjuk. Sőt rengeteg etikai kérdés is felmerül használatuk során. Mint például az algoritmusok alapján lévő megkülönböztetés, kontrollálás, vagy főleg a kereskedelemben, reklámparban érdekcsoportok által való célzott befolyásolás. Talán a jövőben eldönthetjük, meddig terjedhetnek ki a MI határai, azaz azt szolgálják, amit konszenzusok alapján, amit Mi akarunk, de amiből nem kérünk, abból hagyjuk ki a MI alkalmazásokat. A mesterséges intelligencia közkedvelt rövidítése is a MI arra utalhat, hogy Mi vagyunk azok, akik létrehozzák, és éppen ezért Minket illet minden előnye, de felelősségtudatosan kell használni is azokat.

Egy pék, aki könyvet ír?Vagy egy író, aki péknek áll?

FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK

Nehéz erre a kérdésre válaszolni, hiszen Bauer Barbara mindkét mesterséget szívvel-lélekkel műveli. A híres író nő volt a nőnap megjelepetés könyvtárunk olvasói számára a Kávézson kedvenceivel programsorozat márciusi rendezvényén.

Fotó: TCSF

A szerző, aki 2012 óta csaknem minden évben 2 új kötetel rukkol elő, a pékmesterségen kívül a könyvkötést is kitanulta. Egyrészt a kíváncsiság hajtotta nemrégiben megjelent könyve a Gutenbergről szóló Bíborbetűk megírása közben, másrészt - az ő szavaival élve - jobb, ha az ember több lábon tud állni, történiék bármi. Az említett mű nemcsak az emberi sorsok története, de korrajzként is szolgál (némi párhuzamot von-

va a mai Magyarország történeiseivel). Megmutatja, hogy a haladás eszméje nem mindig jár pozitív hatásokkal, a modern gondolkodók sokszor hős helyett ellenséggé válnak, ha az egyes érdekek úgy kívánják.

Barbara nagy híve a jellemábrázolásoknak, főhőseit a lehető legmélyebb rezdülésükig megismeri és bemutatja műveiben. Elég csak A leggazdagabb árva címszereplőjére Wenckheim Krisztinára, a számtalan zsidó menekült életének megmentéséért harcoló Ocskay László századosra (Az élet hangja) vagy A messziről jött fiú című könyvet ihlető Demján Sándor üzletemberre gondolni. Megannyi érdekes élet, a maga nehézségeivel és szépségeivel, melyet muszáj megmutatni másoknak is. Ez az író nő elsődleges feladata. Ezért is közelítette meg egy teljesen más szemszögből (az emberi oldalról) a tragikusan fiatalon elhunyt népszerű énekes, Máté Péter életének eseményeit. S hogy ez milyen jól sikerült, abból is látszik, hogy a Mostélsz című regényhez már elkészült egy forgatókönyv is, melynek megfilmesítését Herendi Gábor vállalta magára.

Ami pedig a folytatást illeti: az író nő legújabb alkotása egy párbeszéd, vagyis inkább kérdések

sorozata, melyet a Halállal próbál megvitatni. Azzal az Átutazóval, aki csak csendben teszi a dolgát, miközben emberek millióinak okoz ezzel fájdalmat, anélkül, hogy értenék a miérteket. Talán ezekre sosem kapunk érdemleges választ,

Jelenlét

DOMÁNYI ZSUZSANNA, TATA

Különleges, zenei produkcióval jelentkezett a Könyves Szerda márciusban, amikor Lackfi Dorottya énekesnőt és Sinha Róbert gitárművészt hívta vendégül. A két művész 2020-ban adott ki közös CD-t, *Jelenlét* címmel. A lemezen Lackfi János költeményei hangzanak el megzenésített formában.

Fotó: Vincze Ádám János

Lackfi Dorottya zenész-irodalmár családból származik és a dalszerzés is korán belépett az életébe. Egy szerencsés találkozás során barátság és munkakapcsolat alakult ki Sinha Róberttel, a Budapesten született indiai édesapától és magyar édesanyától származó gitárművésszel. Az elő-

Március - Egy ünnepélyes és mozgalmas hónap

TURI MIKLÓS, KOMÁROM

Az elmúlt hónap igazán izgalmasan zajlott, hiszen mindegyik rendezvénytípusunkból és rendezvénysorozatunkból kaphattak ízelítőt az ide látogatók. Jellemző volt még a zsúfoltság, hiszen volt amikor egy napra több rendezvény is jutott és volt hogy egy héten majdnem mindennap rendezvény volt.

Hetven évesek lettünk, ebből az alkalomból március 10-én egy zártkörű rendezvénykeretében köszöntöttük a leghűségesebb (folyamatosan és régóta aktív) olvasóinkat. A megemlékezés mel-

de arra talán igen, hogy milyen problémákkal küzdenek a jelenkorban az 50-es nők. Megtudjuk, ha elkészül Bauer Barbara következő könyve.

adó, zeneszerző, a Holland Királyi Zeneakadémián szerzett diplomát. Az ötéves hollandiai tanulást követően visszaköltözött Budapestre, és elindította azóta is felívelőben lévő zenei karrierjét. Amerikától Európa országain át Indiáig a világ számos előadótermében játszhatta már dalait, versmegzenésítéseit, népdalfeldolgozásait, így nagy örömmel töltötte el a tata Móricz Zsigmond Városi Könyvtár munkatársait, amikor elfogadta a meghívást.

A zsúfolásig megtelt Német Nemzetiségi Múzeum, mely helyet adott a programnak, rendhagyó módon koncertteremmé változott. A gitárkíséréssel elénekelt dalok a világzene és az igényes könnyűzene határáról csendültek fel. Néha klasszikus beütéssel, máskor bossa nova (*Falevél*) vagy éppen blues-rock ihletésű akkordokkal szólaltak meg. Két népdalfeldolgozás is megszólalt az előadáson: az *Engem Anyám megátkozott* és a *Fellegajtó nyitogató* című dalok formájában.

A közönség nem engedte el olyan könnyen a művészeket, és vastapsukkal ráadást kértek. Így hallhaták Szabó T. Anna megzenésített versét, a *Foncsort*. A koncert CD- és könyv vásárlással, dedikálással zárult.

Köszönet a Kuny Domokos Múzeum munkatársainak az eredményes együttműködésért.

lett egy emléklapot is kaptak vendégeink. Nagyon oldott hangulatban zajlott az esemény és igazán megható pillanatoknak is tanúi lehettünk.

Még ugyanezen a napon a NetNagy Klub új tematikába kezdett „Vásárlás és pénzügyek a digitális térben” címmel, és úgy tűnik a korábbi népszerűbb témájú foglalkozásokhoz képest most sem csökkent a látogatottsága.

A szintén népszerű Utazz velünk! programsorozatunk következő(III. 16.) alkalmával Bujna

Zoltán világjáró kerékpáros nagy sikerű élménybeszámolót tartott a Harmadik út (Vámbéry Ármin nyomában Közép-Ázsián keresztül) című könyvéhez kapcsolódóan. Közép-Ázsia több országának mindennapi életét tette élményszerűvé és emberivé számos tanulsággal föllevenítve hiányos ismereteinket az adott régióról.

Bujna Zoltán (Fotó: Turi Miklós)

Újabb induló kiállítással sem maradtunk adósok. Március 28-án nyitottuk meg az észak-komáromi Helios fotóklub „A KÖNYV” című kiállítását. A tárlat keretében igazán sokszínű és művészi könyves értelmezéseket láthatunk április 21-ig.

A Helios fotóklubkiállítása (Fotó: Turi Miklós)

A kiállítással egyben egy mozgalmas hét vette kezdetét, hiszen a következő napon (III. 29-én) már az Endresz csoport soron következő rendezvényének adott helyet könyvtárunk, melynek keretében Kovács Péter levéltáros tartott egy helyismereti előadást Komárom újjáépítése 1945-49 között címmel. Az előadó alaposan felkészült és láthatóan sokrétű gyűjtőmunkát végzett a témával kapcsolatban, hiszen bőven szolgáltat különféle statisztikákkal.

Kovács Péter (Fotó: Turi Miklós)

A hónap egy klasszikus író-olvasó találkozóval zárult március 31-én. Vendégünk Szarka Károly első könyves író volt, akivel Fegyverneki Erzsébet kolléganőnk beszélgetett Az én hibám című könyve kapcsán a 30-as korosztály megkésett életkezdesi, valóságmegélési problémáiról, válságairól. Kolléganőnk szinte kitalálva a közönség reakcióit nagyon élményszerűen vezette le a beszélgetést.

A március hónap sok tekintetben hasonlított egy októberi könyvtári hétre, hiszen mindannyiunknak bőven akadt tennivalója és a közönségünk is válogathatott a gazdag programkínálatból.

Internet Fiesta 2023 - Okos megoldások, remek találmányok

SZILASSI ANDREA, KOMÁROM

2023-ban a fenti témakört választottuk online információkereső vetélkedőnk témakörének, amely ezúttal is az Internet Fiesta jegyében zajlott. A feladatlapot honlapunk őrleptárasztójával készítettem, és egyszerűen kitölthető volt számítógépen, okostelefonon vagy tableten.

A feladatok egyike Helsinkii könyvtárának különleges szolgáltatását érintette. A finn főváros könyvtárosai ugyanis szenzorokat is kölcsönöznek a könyvek, folyóiratok és hangzóanyagok mellett! Többek között egy 3D nyomtatással, olcsón előállítható légszennyezettség-mérő is kölcsönözhető könyvtárunkból. Az eszközt csuklóra rögzítheti használója, majd a mérést követő-

en egy okostelefonos applikáció kiértékeli a szálló por és szennyezettségmértékét.

Az Egyesült Királyság Foyles könyvesboltjának egyik innovatív szolgáltatása (Foyles Book Search) is adott feladatot a vetélkedő versenyzőinek. Kétszázezer könyv, CD, DVD és kotta között az eligazodás nem egyszerű. Nagyban segíti azonban az Ariadnének keresztelt speciális könyvkereső, amelyet a White October vállalkozás fejlesztett ki a Foyles könyvesbolt számára. A vásárló okostelefonját a könyvesbolt wifijére állítva azonnal láthatja, hogy a keresett könyv megtalálható-e az üzletben, majd pontos elérési útvonalat kap a könyv megtalálásához.

Vajon hogy kerültek USB portok egy barcelonai park növényeinek tövére? (töltési pontokat kínálva a látogatóknak) Aki alaposan utánanézett, mire jó az ún. Bio Panel, az megtudhatta, hogy növényekkel elektromos áramot is lehet előállítani – anélkül, hogy károsodnának. Ezt az áramot használják többek között a park világítására is. Éjjel-nappal folyamatosan termelnek, egyetlen 7 X 7 méteres panel naponta 15 KWH áramot állít elő. Az innováció a növények talajának kiválasztásában és annak rétegzésében van. A Bio Paneleknél víz alatti öntözőrendszert is alkalmaznak, amely a talaj vízmegtartó képességét is javítja. Ez utóbbi volt a fő célja a rotterdami Szivacs kert megálmodóinak, létrehozóinak is. A szélsőséges időjárás következményeinek mérséklésére hozták létre: a talaj vízmegtartó képességének növelésére, a csapadék átmeneti tárolására, majd az alsóbb talajrétegekbe való visszavezetésére.

A dolgok internetének fejlődése is adott egy feladatot a versenyzőknek. A LoRa rádióhullámú technológia rendkívül nagy hatókörben és alacsony fogyasztás mellett képes adatokat továbbítani, ezért rendkívül hasznos a precíziós mezőgazdaságban és az okosváros projekteknél. (Egy gombemlé egy évig is üzemképes marad.) Szóba került még egy agrártechnológiai eszköz, a talaj-

szkenner, amely mélyreható, részletes elemzést képes végezni infravörös NIR technológiával. A kapott eredmények Bluetooth kapcsolaton keresztül a telefonra kerülnek, majd egy applikáció értékelést végez egy háttéradatbázis alapján.

Egy nigériai hasznos találmány is szerepelt a feladatok között. Ki kellett deríteni, milyen célt szolgál az ún. i-Pack, amiért sorban álltak az emberek. Ezek a kioszkok, az ún. i-Kabinok napelemmel villanyáramot állítanak elő, majd háztartásban használható akkumulátorokat töltenek fel vele.

Szerepelt még a feladatok között a zuglói Mezevonal bölcsőde, amely legutóbbi felújítása során teljes mértékben környezetbaráttá és akadálymentessé vált. Zöldtetős fedelén parkot alakítottak ki a szülőknek, gyerekeknek. A+-os energetikai rendszerének jellemzésére néhány példa: napelemek és hővisszanyerős szellőzés.

A technikai találmányok között előfordult még egy magyar fejlesztésű okos íróasztal, továbbá egy bárki számára elérhető, 3D nyomtatással előállítható légzéssegítő maszk hozzá való patronnal, amely a NASA laboratóriumában született, és a Covid járvány idején igen nagy szolgálatot tett.

A feladatok megoldásához szükséges ismeretek zömét angol nyelvű honlapokról kellett összeszedni, ami okozhatott némi nehézséget. 32 kitöltés érkezett be a megadott határidőig Komárom-Esztergom vármegyei településekről és Komárnoból. 12 versenyzőt díjaztunk. Jutalmaik: érintős tollak, bögrék, kulacsok, 3:1-ben micro USB töltők, USB hosszabbítók, digitális kijelzős írószertartók.

Ha nyár, akkor KemGuru olvasótábor

FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK

Szokásunkhoz híven, idén is elvisszük a lelelkesebb kis olvasóinkat Pilismarótra, a Duna-Liget üdülőbe 2023. augusztus 7-11. között. Ezúttal az utazás a központi témánk, ezzel kapcsolatosak lesznek az áprilistól júniusig havonta megjelenő kvízünk kérdései is. Aki helyesen válaszol minden fordulóban, és bekerül a legjobb 23 közé, egy egész hetet eltölthet velünk teljesen ingyen a táborban.

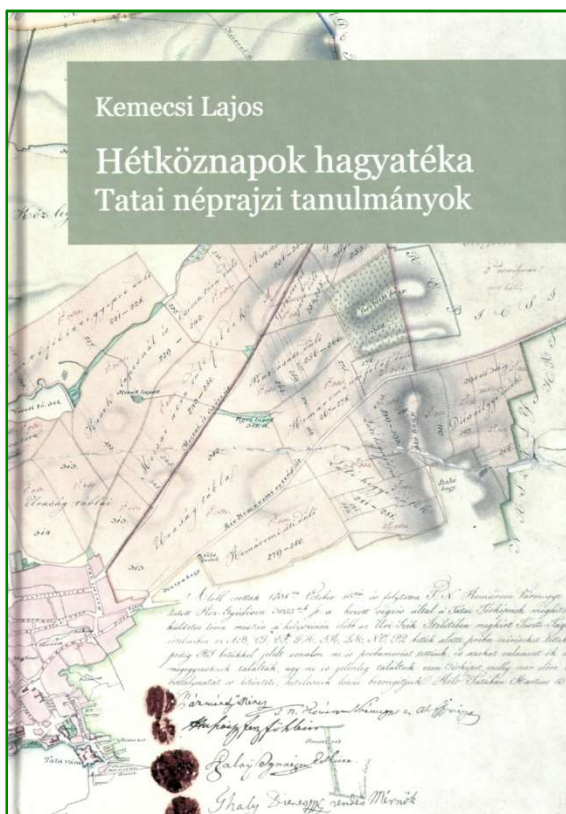
Író-olvasó találkozók, érdekes sztorikat, re-mek játékokat, izgalmas kirándulást és sok vidámságot ígérünk, ahogy a korábbi években is. Talán ez az oka, hogy a legtöbb gyerkőc már sokadik alkalommal vesz részt a „válogatón” és izgatottan készül minden év elején a táborozásra. Vagy csak nagyon szeretnek a medencében pancsolni. ☺

Mindenesetre a plakát már elkészült, a kvíz-kérdéseken folyamatosan dolgozunk, az ajándékok beszerzése is elkezdődött, tehát már csak jó időért kell imádkoznunk. És ha mégsem lesz verőfényes napsütés? Sebjaj, a könyvtáros mindig feltalálja magát!!!

Könyvbemutató a tatai Polgármesteri Hivatalban

IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, KÖNYVTÁROS – HELYTÖRTÉNÉSZ, JAMK

2023. március 17-én került sor Dr. Kemecsi Lajos, a Néprajzi Múzeum főigazgatója könyvének bemutatására. A könyv címe és persze tartalma is utal Kemecsi Lajos tatai kötődésére és a tatai múzeumban végzett munkásságára. Hétköznapi hagyatéka. Tatai néprajzi tanulmányok.

A szépszájú közönség zsúfolásig megtöltötte a hivatal dísztermét. Soka voltak kíváncsiak mind a szerzőre, mind pedig a könyvre.

A megjelenteket elsőként Michl József polgármester köszöntötte. Beszédében hosszasan ecsetelte Kemecsi Lajos „tataiságát” (Egy újabb nyelvújításnak lehettünk szem- és fültanúi. – Gy. L.), azaz tatai kötődéseit az iskolától kezdve az egyetem elvégzése utáni, a tatai Kuny Domokos

Múzeumban töltött mintegy egy évtizedes munkáját. Örömmel vette, hogy Tata egy újabb értékes helytörténeti kötettel gazdagodott, egy néprajzi munkásság – ha nem is lezárásaként – szakaszának számvetését. Tartalmas és nagyon gazdag néprajzi anyag gyűlt össze a múzeumban és ennek feldolgozása, során keletkezett írásos anyag, illetve kisebb részben már megjelent tanulmányok egy kötetben való szerkesztett változata került most az érdeklődők kezébe.

A könyv bemutatóját Schmidt Mayer Richárd múzeumigazgató és Schmidt Mayer-Busa Mónika vállalták magukra.

Mindketten igen felkészülten szóltak hozzá, illetve kérdezték a Főigazgatót a könyvvel kapcsolatban, illetve arról az egy évtizedről, amit a tatai múzeumban töltött. Gyűjtései során keletkezett anyag leltározásától, az anyag feldolgozásán át a publikálásig. Ennek anyagi háttérére is rákérdezték. Mint kiderül, számos pályázat és ösztöndíj elnyerése tette lehetővé a tudományos munka elindulását, majd ezt követően az újabb és újabb munkahelyek és megbízások elfogadását. Pl. a szentendrei skanzen szakmai igazgatóhelyettesi posztjától a jelenlegi Néprajzi Múzeum főigazgatói állásáig. Közben a tudományos munkák végzése és ennek eredményeként az ún. nagydoktori cím megvédéséig.

Busa Mónika inkább a néprajzi gyűjteménnyel kapcsolatban kérdezett és szólt hozzá.

Tartalmas, vidám, fesztelen könyvbemutatót vehetett részt a sok érdeklődő tatai. A bemutatót természetesen dedikálás és pár mondat erejéig személyes beszélgetés zárta le.

(A kötetből jelen sorok írója a könyvtár helytörténeti gyűjteménye számára is beszerezte a kötelepéldányt.)

„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelen, és munkálkodhass a jövőn.”

IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, KÖNYVTÁROS – HELYTÖRTÉNÉSZ, JAMK

Széchenyi István ezen gondolata vezérelte a Péczeli József Komárom-Esztergom megyei Honismereti Egyesület vezetőségét, midőn 2023. március 25-ére összehívta tagságát és az érdeklődőket a Honismeret Napjáról való megemléke-

zésre. A programra az esztergomi Helischer József Városi Könyvtárban került sor. A jelenlévőket Először Forróné Virág Zsuzsa, az egyesület megyei elnöke köszöntötte, majd Debreceni-

Droppán Béla, az Országos Honismereti Szövetség elnöke szolt a jelenlévőkhoz.

De miért is emlékezünk meg március 24-én a Honismeret Napjáról?

Bél Mátyás (szlovákul Matej Bel, latinosan: Matthias Belius) (szül. Ocsova, 1684. március 24. meghalt Pozsony, 1749. augusztus 29.) magyar-szlovák származású evangélikus lelkész, történelem- és földrajztudós, író, a 18. századi magyar tudomány kiemelkedő alakja, a korra jellemző polihisztor iskolának egyik legkiemelkedőbb képviselője. Nem sokkal halála után a *Magnum decus Hungariae* (Magyarország nagy ékessége) címet kapta. Fő műve a latin nyelvű *Notitia Hungariae novae historico-geographica*.

Korának kiemelkedő, sokoldalú tudósaként foglalkozott nyelvészettel, történelemmel, földrajzzal és mezőgazdasággal.

Leghíresebb, ma is forrásértékű munkája az öt kötetben megjelent *Notitia Hungariae novae historico-geographica*, vagyis Az új Magyarország történeti-földrajzi ismertetése (Bécs, 1735, 1736, 1737, 1742, 1749?). Ez a mű tíz vármegye (Pozsony, Turóc, Zólyom, Liptó, Pest-Pilis-Solt, Nógrád, Bars, Nyitra, Hont, Moson) leírását tartalmazza Mikoviny Sámuel térképeivel. Szepes vármegye leírását Bél már korábban, a *Notitia tervezetét* bemutató *Hungariae Antiquae et Novae Prodromus* (Nürnberg, 1723) című munkában közölte. Neki köszönhetjük a Liptói-havasok első, meglehetősen pontos leírását is.

Mint filológus ugyancsak úttörő munkát végzett. De *vetere litteratura Hunno-Scythica exertitatio* című munkájában elsőként foglalkozott – tudományos felkészültséggel és alapos-sággal – a magyar rovásírás tanulmányozásával.

A magyar nyelv történetéről szóló, 1713-ban megjelent munkájában a magyar nyelv szülőanyjának nevezte a héber nyelvet, de emellett nyelvészeti munkásságában jól megfér a magyarság hun, szkíta származása.

Nevéhez fűződik az első, 1721-ben megjelenő magyarországi hírnap, a *Nova Posoniensia* című latin nyelvű újság szerkesztése.

Már száz évvel Széchenyi István felajánlása előtt felvetette egy tudós társaság alapításának gondolatát.

Ezekben a napokban tehát nagy elődünkről emlékezünk meg. Mint ahogy Debreceni-Droppán Béla is kiemelte, a honismereti mozgalom legnagyobb elismerését is róla nevezte el az országos elnökség még évekkel ezelőtt, Halász Béla örökös elnök javaslatára.

A köszöntéseket és a megemlékezést követően „szakmai” program került sor. Négy előadásból ismerhettük meg, hogy megyénkben melyek azok a témák, programok, kiadványok, amelyekkel – nagy örömünkre – fiatalok foglalkoznak és így talán viszik tovább a honismereti mozgalom jelentőségét.

Az első és ismét nagy érdeklődésre számot tartó előadónk Aguéra Zoltán volt, aki most is skype-on jelentkezett be Brüsszelből. (A tatai Tudományos Műhelyek konferencián volt szerencsék hasonló módon és hasonló magas színvonalú előadását hallgatni tőle.) Most egy olyan kezdeményezésről számolt be, melyet talán érdemes lenne a megye több településén is megvalósítani. Előadása és bemutatója alapvetően egy földalatti város felfedezésére invitált az elveszett templomok nyomában, de maga a kivitelezés már 21. századi. Konkrétan arról van szó, hogy Esztergom mintegy tíz régi és elfeledett és így már a föld alá került egyházi épületének helyénél egy QR-kódos „információs táblát” helyeztek el, melyeket az ún. okos telefonokkal lefotózva és a megjelenő információkat elolvasva szerezhetnek új és újabb információkat az elveszettnek hitt örökségeinkről. Mindez az AlterEgom egyesület szervezésében, kivitelezésében valósult meg és működik is... A városba látogatók – ha már egy ilyen „jelet” találnak és elolvasták, keresik a további információs pontokat.

„Titkok tere.” – szinte minden városban lehet olyan helyet találni, ahol valamilyen titkokra lelhetünk, ha figyelmesen járkalunk, nézelődünk. De ha ezekre a titkokra egy családi kalandjáték keretében derülhet fény egy városfelfedező „túra” keretében – garantált a siker a családban is és persze a „szabaduló játékot” kitalálók, megtervezők és kivitelezők körében is. Pifkó Célia, az esztergomi Kapcsolatok Háza Gyermekfoglalkoztató Központ vezetője mutatta be ezt a játékot, mely egy kicsit hasonlít a már jól ismert szabadulószerelés játékokhoz, azzal a különbséggel, hogy ez a szabadban zajlik és csupán az a feladat, hogy minél több helyszínt találjanak meg a kártyákon található információk segítségével és oldják meg a feladatokat. Esztergom persze ebben is nagyon jó helyzetben van. A kapcsolatok Háza a Széchenyi téren van. Ott van a kiindulópont és a cél is. A tér pedig a kártyák segítségével szinte 1-1,5 óra alatt kényelmesen megismerhető. (Személy szerint nagyon elgondolkodtam, hogy egy ilyen paklit veszek. De megyek én még Esztergomba... - Gy. L.)

A helytörténeti kutatások egy újabb eredményéről számolt be Miklós Tamás, aki jelenleg még egyetemi hallgató. Érdekes és értékes anya-

gokra bukkant kutatásai során, melyek új eredményeket is hoztak. Olyan értékes térképekre és a térképekhez tartozó leírásokra bukkant, melyek új megvilágításba helyezik Esztergom 1944-1945-ös körbezárását, felszabadítását a németek alól. Mindezeket az ismerteket olyan meggyőzően, hitelesen, részletesen tárta a hallgatóság elé, hogy akár egy komoly hadtörténész is megirigyelhette volna. De, ami valóban fontos a város története, de a téma iránt érdeklődőknek is, hogy amit eddig úgymond szájhagyomány alapján megünnepeltek, történetes Esztergom felszabadításának napját, az most bebizonyosodott, hogy akkor és úgy történt. Azaz levéltári és egyéb kutatásokkal alátámasztotta a fiatal kolléga. Ami még fontos a honismeret tagjai számára – főleg, ha esztergomi – hogy a most vázaltosan ismertett harci cselekmények, frontok vonulása a későbbiekben egy kötet formájában olvasható is lesz. (Mint helytörténész könyvtáros azonnal pontosítottam is az információt, miszerint majd az esztergomi levéltárat kell majd felkeresnünk, hogy ún. kötelezpéldányt a könyvtár helyismereti gyűjteménye számára beszerezzük. – Gy. L.)

Dorogi füzetek 60. A sorozat ezen kötetét Dankó József, a Dorog Város Baráti Egyesület

vezetője, a sorozat gondozója mutatta be a résztvevőknek. Miért is érdekes éppen ez a kötet, azon túl, hogy a legújabb? Mert sok olyan írás és megemlékezés olvasható benne, mely egyrészt Dorog helytörténeti kutatásainak eredményeiről számol be, de történetesen a sorozat kitalálója, elindítója személyének állít emléket. Nem másról van szó, mint Kovács Lajosról, aki sajnos már nincs közöttünk, pedig – mint az előadásból is kiderült – még sok anyaga maradt az íróasztal fiókjában. Ezt a helyi egyesület lelkes tagjai igyekeznek összegyűjteni és feldolgozni az örökhagyó szellemiségének megfelelően közreadni. (Azt csak remélni tudjuk, hogy – mint eddig – ebből a kötetből is kap majd a könyvtár helyismereti gyűjteménye. – Gy. L.)

A program végén az eddig elvégzett munka elismeréseként a megyei egyesület néhány tagja könyvjutalomban részesült, illetve a korábban már Héregén átadott Elismerő oklevelek átadása és a laudáció felolvasása történt meg és egy csoportkép elkészítése.

Mint általában ilyenkor, üdítő, pogácsa kísérete mellett folyt tovább a baráti beszélgetés, a további programok egyeztetése.

Pedagógusokkal a mesesarokban

SULLER ILDIKÓ, JAMK

2023. március 31-én lezajlott a 2022—23-as évad utolsó Mesesarok foglalkozása, melyet ebben az évadban, ahogyan erről korábbi cikkünkben már hírt adtunk, a pedagógusokkal való szolidaritás indokolt.

SzeimanZsuzsa (Fotó: Suller Ildikó)

A 2023-as évre az 5 alkalomból hárman léptek fel, no nem a világraszóló deszkákon, pusztán gyermekkönyvtárunk szőnyegén – Szeimann Zsuzsanna, az Árpád Gimnázium énektanára, Bánki Éva és Bánki Emília, az Óvárosi Általános Iskola tanítónői. Mindannyian hivatásukban elkötelezett, lelkes, tanítványaik, kollégáik, a közvélemény – és a könyvtárosok - által kedvelt pedagógusok. Annyira, hogy mi, szervezők, már nem szorongtunk amiatt, hogy vajon lesz-e elegendő vendég a programunkon? (Mert azért valljuk be, néhány ős hajszálat minden könyvtáros kolléga produkál egy-egy rendezvény előtt, miután a kötelezőeket már kipipálta a szervező munka folyamán.) Kovács Éva és Kántor Péter személyével egyetemben a teljes sorozat sikerrel zárult!

Ezeken az alkalmakon a könyvtáros nének egyike általában a fényképezőgép innenső végén leledzik, és lelkesen fotózza a mesehallgatási transzba esett gyermekarcokat, és persze az előadót, aztán csendben teszi a dolgát – strigulázik,

tájékoztat, lopakodva könyvet keres. A többi könyvtáros néni, - miután konzultált a mesélővel, kitalálta, mi készüljön, napokig darabolt, festett és előkészített – már berendezte a „sarkot”, eligazította a segítő diákokat, elhelyezte a mintadarabokat és a szükséges eszközöket, kellékeket az alkotás helyszínéül szolgáló asztalokon, utolsó simításokat végzi az aktuális kézműves holmikon. Mondom – általában. Mert a mostani mesélők minket is a szőnyegre csaltak, megfiatalítottak, hasonlóan csillogó szemmel hallgattuk őket mi is, mint a résztvevő apróságok. Mert ezeknek a mesélős alkalmaknak, ugyanúgy, ahogyan az adventi mesélős alkalmakénak is, az a titka, hogy minden meghívott hozzátesz valamit a személyiségéből. Mi nézők meg óriási élményben részesülünk. Hiába! A mese varázsa! Hát hol máshol örülnének együtt a kicsik és nagyok?!

Fotó: Suller Ildikó

Feltöltődős alkalmak ezek, nem vitás. Látjuk a gyerekarcon. Látjuk a szülőknél, akik boldogok, hogy boldognak látják csemetéiket. Boldogok - és együtt alkotnak velük. Mi meg az előadókkal együtt azért vagyunk boldogok, mert ismét olyat „alkottunk”, hogy a vendégeink boldogok – és körbeért a BOLDOGSÁG.

Még szerencse, hogy gyerekkönyvtárosok vagyunk...

Zsákbamaczka

DOMÁNYI ZSUZSANNA - GOLDSCHMIDT ÉVA, TATA

Nem árult zsákbamacskát a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára, amikor a Macskák világnapján meghirdette macskás rajzpályázatát 2023. februárjában. Előre is feltéte-

lezhető volt, hogy a gyerekek nem csak a cicákat, hanem a róluk szóló meséket is kedvelik. Erre az eredményre azonban a könyvtárosok sem számítottak!

136 általános iskolás gondolta úgy, hogy ceruzát, filctollat, zsírkrétát, ecsetet ragad és megőrökíti kedvenc meséjének egy jelenetét, vagy mesealakját. Ezzel még mindig nem ért véget a meglepetés, ugyanis nem csak tatai kisdíákokat hozott lázba a téma, hanem Vaszary János Általános Iskola Tardosi Szlovák Nemzetiségi Tagintézményének tanulóit, a Baji Szent István Német Nemzetiségi Általános Iskola csemetéit, a tatabányai Bánhidai Jókai Mór Általános Iskola növendékeit, a süttöi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola nebulóit, de még a fejér-vármegyei Csókakői Általános Iskola kisgyermekét is!

Legtöbbsen A macskacicó, a Kacor király című magyar népmesét, A csizmás kandúr című

Grimm mesét, Szutyjev: A három kiscica meséjét vagy Csukás István: Frakk, a macskák réme Szerénkéjét és Lukréciaját örökítették meg illusztrációjukban.

Köszönjük a csodálatos alkotásokat, és minden résztvevőnek gratulálunk! Sajnos helyszűkéből adódóan, csak a 15 nyertes rajzot tudjuk kiállítania Magyary Zoltán Művelődési Központ főbejáratánál. A díjazottak könyvvásárlási utalványt vehetnek át az eredményhirdetésen: március 27-én, 14 órakor a Rendelőintézetben (Tata, Váralja u. 6.). A mini kiállítás egy hónapig tekinthető meg. Számítunk minden macskarajongó érdeklődésére! Az év második felében Hallatlan címmel tervezünk rajzpályázatot.

Nyertesek:

1-2. osztályosok:

I. helyezett: Gyömrei Barbara, Jázmin Utcai Általános Iskola 1. osztály

II. helyezett: Vermes Édua, Vaszary János Általános Iskola 1. osztály

III. helyezett: Orbán Flóra, Fazekas Utcai Általános Iskola 1. osztály

IV. helyezett: Krekó Szófia, Vaszary János Általános Iskola 1. osztály

3-4. osztályosok:

I. helyezett: Schweininger Nóra Villő, Vaszary János Általános Iskola, 4. osztály

II. helyezett: Nádváry Viktória, MRMÁI Nadasdy Tamás Tagiskolája, Csókakő, 4. osztály

III. helyezett: Tajti Szonja, MRMÁI Nadasdy Tamás Tagiskolája, Csókakő, 3. osztály

IV. helyezett: Molnár Lili, Vaszary János Általános Iskola Tardosi Szlovák Nemzetiségi Tagintézménye, 4. osztály

V. helyezett: Szabó Klarissza, MRMÁI Nadasdy Tamás Tagiskolája, Csókakő, 4. osztály

5-7. osztályosok:

I. helyezett: Magyar Zsófia, Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Süttő, 5. osztály

II. helyezett: Szanyi Emília Anna, Jókai Mór Általános Iskola, Tatabánya, 7. osztály

III. helyezett: Tóth Marcell, Jókai Mór Általános Iskola, Tatabánya, 6. osztály

IV. helyezett: Kiss Jázmin, Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Süttő, 5. osztály

V. helyezett: Vajda Ákos, Jókai Mór Általános Iskola, Tatabánya, 7. osztály

Különdíj:

Papp-Hauer Alma, Színes Általános Iskola, 3. osztály

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc pozitív és negatív mítoszai és legendái - dr. Hermann Róbert előadása

DR. HORVÁTH GÉZA, JAMK

Sajnos sok pontatlanság és téves gondolat, legenda és mítosz övezi történelmünk számos eseményét. Későbbi tudatos, vagy megszépítő hazugságok alkotta képek, melyeknek a történeti tényekhez nincs, vagy alig van közük. Minden legendának, mítosznak van valami alapja, több mozaikból áll össze. Mint minden mítosz, így 1848–1849 történetéhez kapcsolódóak is igaz és hamis elemekből álltak össze. A mítoszteremtés már a „nagy év” napjaiban megindult, hiszen nincs az a valóság, amely legendaként ne lehetne még szebb. Ezekből adott át egy csokorra valót a jeles történész, dr. Hermann Róbert. Korabeli források, szakirodalom és későbbi vonatkozó művek egybevetésével, történészi aprómunka eredményeivel, tételesen cáfolta meg ezeket a tévhiteket.

Dr. Hermann Róbert (Fotó: Tari-Székely Karola)

Így született meg a Nemzeti Múzeum lépcsőjén a Nemzeti dalt szavaló Petőfi mítosza, későbbi pontatlan visszaemlékezések, és egy kotta kiadás címlapja nyomán. 1848. március 15.-i helyszínek között a valóságban koránt sem volt olyan meghatározó jelentőségű egykoron a Nemzeti Múzeum, mint azt e mítosz alapján gondolnánk. De ez az épület az, ami megmaradt, több más, a március 15.-i eseményekben fontosabb szerepet játszott helyszínhez képest. 1881-ig nem szerepelt ez a legenda, amit 1959-ben cáfolt meg tételesen a szakirodalom.

Petőfi :Vén zászlótartó című verse nyomán keletkezett legenda szerint 1848. szeptember 30.-

án Pákozdnál az elvonulással megsértették a horvátok a fegyverszünetet. Ezzel szemben a valóság az, hogy Jellasics olyan területről mozgatta seregét, ahol semmilyen élelmiszer tartalék nem volt fellelhető.

Damjanich 1849. január 16.-i verseci búcsújának szövege, melyben megfenyegette a délvidéki rácokat, - nem maradt fenn eredeti hiteles szövege, nincs nyoma szerb forrásokban sem. „Ti kutyák! Én elmegyek, mint ellenségtek/, De visszajövök, mint bosszuálló!” Tényekkel cáfolható, hogy a jelzett időpontban nem a jelzett helyen tartózkodott a későbbi aradi vértanú. Sőt Damjanich a polgári lakosság védelmére szólította fel a délvidéki illetékeseket.

Legenda az is, hogy Windischgrätz 1849. február 2-27.-i valótlan hadijelentése, melyben saját sikerét felnagyította, vezetett volna az ölműzi oktrojált alkotmány kibocsátásához. Windischgrätz csak bejegyezt a tervezett alkotmányozási változtatásokba, nem ő kezdeményezte.

1848–1849-nek magyar szempontból nemcsak „pozitív”, hanem „negatív” mítoszai is vannak. Ezek lényegében a vereség okozta nemzeti csalódás miatt keletkeztek, s azt sugallták, a leveretés azért következett be, mert az akkori vezetők komoly hibákat követtek el, amelyek előre vetítették a tragikus véget. Az egyik ilyen legenda szerint a szabadságharc eleve reménytelen volt, bele sem lett volna szabad kezdeni. A cs. k. hadvezetés csak 1849. március vége óta számolt a segítség kéréssel, bár az oroszok már 1849. január óta itt voltak az országban. Történelmi tény, hogy Görgei május 21.-én vette be Budát, akkor, amikor Ferenc Józsefet Varsóban fogadta I. Miklós cár. Ez alapvetően az osztrák szempontból rossz katonai helyzet miatt következett be, de szerepet játszott benne az 1833. évi berlini megállapodás a felek között. Nincs korabeli forrás arról sem, hogy ez alkalommal előbbi kezét csókolta az orosz cárnak. Nem bizonyítható. Alapvetően egy Paszkievics életrajz nyomán keletkezett, - de, jólesett elhinni.

Negatív mítosz az is, hogy Buda ostroma a szabadságharc legnagyobb hibája volt. Kossuth is szorgalmazta Buda bevételét, mivel az egész szabadságharc alatt nem volt annyi katonája, amivel Bécs ellen fordulhattak volna. Buda váránál a császári seregek a legnagyobb veszteségeket szenvedték el a magyarországi hadjáratuk során. Nem volt stratégiai hiba, sem a szabadságharc leveretésének oka Buda visszafoglalása. A Lánchíd, mint katonai (lőszer) utánpótlási vonal ellenőrzése is fontos volt hadászatiilag.

Segesvár, vagy Barguzin? A kérdésben rejlő mítosszal ismét visszajutottunk az előadás kezdetén említett lánglelkű forradalmár költő személyéhez. Nyilván nem véletlen, hogy több legenda is kötődött személyéhez. Tény, hogy Petőfi pontos sírhelye még ma sem ismert. Az egykori csatatéren közel egy tucat ilyen, korabeli temetkezési helyet azonosított a 2017-ben ott járt magyar hadtörténeti régészeti kutató csapat. A végső nyughelyet Fejéregyházától délre feltételezik, mivel itt látta Petőfit egy szemtanú. Ezzel kapcsolatban is megállapítható: napjainkig is felfel bukkan, bár egyre kevesebb realitással, a kollektív nemzeti emlékezetben, amit jól esett volna valóságnak tudni. A költő segesvári halála nagy eséllyel valószínűsíthető, már csak azért is,

mivel nincs hitelt érdemlő bizonyíték arra, hogy Petőfi túlélte volna a szabadságharc egyik legvéresebb erdélyi összecsapását, a segesvári ütközetet. Az osztrákok és oroszok közötti hadifogoly kiadatási egyezményt mindkét oldalon szigorúan betartották. Illetéktelen elhurcolás egyik oldalról sem bizonyítható. A csatában kb. ezer magyar esett el, Petőfit sokan nem ismerték személyesen. Bem több tisztje is elesett Segesvárnál. Bauer Lajos őrnagy, aki visszaszökött az orosz fogságból, ismerte a költőt személyesen. Ha másért nem, azért, mivel mindketten azonos rangban álltak, említést tett volna Bem segédtisztjéről, hogy Petőfit látta orosz fogságban. Annál is inkább, mert Bem, Szendrey Júlia kérésére is ke-restette Petőfit.

A másik helyszínt, Barguzint az ún. Morvai expedíció sem tudta egyértelműen, minden kétséget kizáróan szakvéleményekkel alátámasztani, megerősíteni. A szibériai halál helyszín-konceptiója eleve légből kapott volt, amit publicisztikák elevenítettek fel, kevés konkrét tény ismeretében, - mondta dr. Hermann Róbert történész.

Kérdésre válaszolván dr. Hermann Róbert elmondta, hogy az orosz hadifogoly listákon nem találkozott Alexander Sztjepanovics Petrovics nevű elhurcolt személy nevével.

Folyamatos állományvédelmi munkák könyvtárunkban, újonnan restauráltatott muzeális dokumentumaink

DR. HORVÁTH GÉZA, JAMK

A győri székhelyű Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér Kisfaludy Károly Könyvtárral kötött állományvédelmi megállapodás keretében kilenc dokumentumot tudtunk az eredetét a lehető legteljesebb mértékben megközelítő állapotba helyreállítatnunk. A tartalmi és formai okok által is alátámasztott restaurálási munkákat ezúttal is az Archívart Könyvrestaurátor Kft. végezte el, megbízható munkával, a megszokott kitűnő minőségben.

Ezen dokumentumaink a következők:

1. ·Lelki kalendárium, azaz a Sz. Irásbúl és a Sz. Atyákbúl minden napra ki-válogatott tziikkelyek, mellyekkel az ember a bűnnek gyűlölésére és a meny-nyeieknek kívánságára fel-ébreztetik /-egy posonyi kánonok által. - 1. kiad. - Posenban és Komáromban: Találtatik Wéber Simon Péternél, 1790. - 52 p
···Hiv.: Petrik Géza: Magyarország bibliographiája, 1712-1860. 2/1. köt. p. 318.
- *Lelki előkészületi-lelkigyakorlatos könyv, helyi nyomda terméke.* (m/350)
2. Post- und Strassen-Karte des Oesterreichischen Monarchie nebst allen Angrenzenden Laendern /-herausgegeben von der k.k.Obersten-Hof-Post-

Verwaltung. -[S.l.] : [s.n.], 1840. -1 térk.; 120x85 cm
- *Régi és ritka térkép, igen rossz fizikai állapotban volt.* (m/783)

3. Tabellae historiae universalis synchronisticae: quas in usum juvenutis /-conscriptit Tobias Godofredus Schröer. -[S.l.] : [s.n.], [?1826]. -[8] t.; 45x28 cm, öh. 28 cm (m/844)
Történeti kronológiai táblázat, oktatástörténetileg fontos munka.
4. Keresztyéni tanítások és imádságok kersztyén embernek külömb-külfömbféle állapotai és szükségai szerént /-készítette, és a vélek élni akaróknak lelki hasznokra, három szakaszokban ki-adta... - Pozsonyban: Fűskúti Landerer Mihály bet. - 852 p.
···Hiv.: Petrik Géza: Magyarország bibliographiája, 1712-1860. 3/2. köt. p. 539. -Hiányos a címlapja. -
·Hiányzik az 1-6. p.
- *A csépi Pálffy könyvtárból marad fenn, ezért eredete, továbbá rossz fizikai állapota miatt került a listára.* (m/766)
5. Tizen-ketődik Károly svétzia ország királynának élete és álmélkodást fel-múló vitézségének és több tsudálkozást okozó nagy dolgainak le-írása, mellyeket hazánk anya-nyelvén az olvasásba gyönyörködők kedvéért írt gróf Gvadányi József. - 1. kiad.

- Pozsonyban és Komáromban: Weber Simon Péter költségével és betűivel, 1792. -386 p., 1 t.: ill.; 20 cm
 ...Hiv.: Petrik Géza: Magyarország bibliographiája, 1712-1860. 1/2. köt. p. 953.
 -Részben helyi nyomda terméke, 1. kiadás.(m/83)
6. A' magyar törvény' historiája.: Mellyet néhai királyi tanácsos Kelemen Imre úrnak... elő-adásai szerént közre bocsájtott /·Nagy Jeszeni Jeszenszky Miklós. -Pesten: Trattner János Tamás betűivel, 1820. -112 p.; 18 cm
 ...Hiv.: Petrik Géza: Magyarország bibliographiája, 1712-1860. 2/1. köt. p. 280. -"Sigismundi Pálffy... 1820... 14. aug." tulajdonbejegyzéssel. -Korabeli papír kötésben. -Rongált.
 -Helyi tulajdonosa, Pálffy Zsigmond (Csép) és jogtörténeti értéke okán került restaurálásra.(m/629)
7. A' két atyafi szent szüzek Gertrudis és Mechtildis imádságos könyve... -Komáromban Weinmüller I. Bálint betűjével, 1828. -286, [2] p.: ill.;
 ...Írta Martin von Cochem, ford. Ágoston Péter Martin von Cochem (kapucinus szerzetes; 1634-1712)
 Cochem, Martin von --> Martin von Cochem (kapucinus szerzetes; 1634-1712)
 Linius, Martin --> Martin von Cochem (kapucinus szerzetes; 1634-1712)
 Ágoston Péter (jezsuita szerzetes; hitszónok; egyházi író; 1618-1689) (ford.)
 Jelentős lelkeség történet-, imádságos könyv, eleddig

bibliográfiailag ismeretlen tétel, unikum, helyi nyomda terméke.(m/1220)

8. ·Pest város közönsége nevében alolirottak szerencsések hivatalosan értesíteni a magyar nemzetet, ... a nemzet óhajtságainak említett pontjai következők: 1. Sajtó szabadság a censura eltörlésével ... /·Rottenbiller Leopold, Klauzál Gábor, Nyáry Pál [et al.]. -Pest : [s.n.], 1848. -1 lev.
 -1848. március 15.-i beszámoló a nap eseményeiről, benne a 12 pont. Petőfi születésének 200. évfordulója és rossz fizikai állapota miatt javítottuk ki.
9. Neueste Entdeckungen über die Natur der Spinnen und vorzüglich über deren Verhältniß mit den Veränderungen in der Atmosphäre, in wie fern sie nämlich die Beschaffenheit der Witterung voraus anzeigen: aus dem Französischen der zweyten Ausgabe frey überseßt /·von Duatremere Disjonval. -2. Aufl. -Berlin [etc.] : [s.n.], 1801. -148 p.;
 Quatremere-Disjonval, Denis Bernard (1754-1830) Disjonval, Duatremere --> Quatremere-Disjonval, Denis Bernard (1754-1830)
 -A csépi Pálffy gyűjteményben fennmaradt természettudományi mű, amely a pókok rendszertanával (arachnológia) foglalkozik. Természettudomány-történeti jelentősége van.

Újonnan megszüpült régi műveinkből kiállítást készítettünk a muzeális szobában. Külön érdeklődés alapján személyesen is megtekinthetők.

Autóstoppal a Balkánon – egy kalandos nyaralás története

MÁRKU MÓNIKA, JAMK

2023. március 2-án, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Helyi Érték programsorozatának egy újabb előadására került sor. A tatabányai Balogh Márk látogatott el hozzánk és mesélte el tavalyai kalandos nyaralását barátjával, Hoffmann Mihálllyal, a Balkánon.

Fotó: Márku Mónika

Minden nem is lenne olyan érdekes, ha pusztán egy nyaralásról szólt volna, de a tatabányai fiúk útjuk több mint felét autóstoppal tették meg. Márktól megtudtuk, hogy a balkáni kiruccanás,

már régóta a bakancslistáján szerepelt, de eddig nem volt rá alkalma, hogy odautazzon.

Tavaly azonban, kipihenni a szakdolgozat fáradalmait, jó ürügynek tűnt, hogy barátjával nekivágnak egy kalandos balkáni hétnek. Utazásuk május 30-án indult, amikor vonatra szálltak Budapesten és meg sem álltak Zágrábig. Vonatuk már sötétedéskor futott be a zágrábi pályaudvarra, ahol a szakadó eső csak egy rövid városnézésre adott lehetőséget a fiataloknak. Innen a horvát-bosnyák határra utaztak szintén vasúton, majd útjukat gyalogszerrel és autóstoppal folytatták tovább. A legnagyobb problémát a nyelvtudás hiánya okozta, az itt élők ugyanis sem angolul, sem magyarul nem beszéltek, s a fiúk sem ismerték a helyi nyelvet. Második napjuk végcélja Banja Luka volt, amit ismét vonatközlekedéssel értek el. A harmadik napon egy Dobojev nevű kisvárosból autóstoppal jutottak el Zenicáig, majd onnan ismét autóstoppal mentek Sarajevóba. Márk itt megjegyezte, hogy régi vágya volt eljutni ide, Bosznia csúcspontjába. Azt tapasztalták, hogy itt már kevésbé voltak barátságosak az emberek, egyre nehezebb volt és egyre hosszabb ideig tartott, míg valakit le tudtak inteni, hogy elvigye őket egy-egy darabon. Ka-

landozásuk negyedik napját Sarajevóban töltötték. Itt elmesélte, mekkora kultusza van még a mai napig a sarajevo merényletnek, amelynek színhelyén örökmécses világít, hogy az iszlám a meghatározó mind az építészetben, mind a kultúrában. Sarajevóból Mostarba utaztak Európa egyik legszébb vasútvonalán. Mostar hídjáról híres, túlnyomó többségben mecsetek, minaretek jellemzik a vallási építészetet, mely igen változatos városképet mutat. Utazásuk hatodik napját Márk a legnagyobb kihívást jelentő autóstoppos élményként írta le. Három autóval tették meg útjukat, és ennek ellenére is igen hosszú utat kellett megtenniük gyalogosan, míg elérték Splitet. Ez a város volt kalandozásuk végállomása. A horvát tengerparti város igazi mediterrán város-

A Vértes és a Gerecse egy drón szemével

MÁRKU MÓNIKA, JAMK

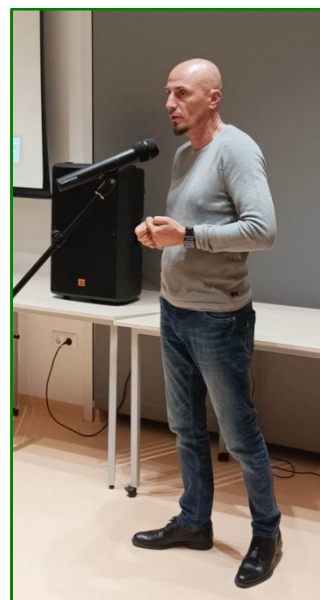
2023. március 30-án Szentirmai Dávid, a DrónTatabánya tulajdonosa volt Helyi érték sorozatunk vendége. Sorozatunkban arra törekszünk, hogy meghívott előadóink által a programsorozat érdeklődői megismerhessék Tatabánya és környékének, valamint megyénknek az értékeit. Szentirmai Dávid csütörtökön ehhez az élményhez járult hozzá videós előadásával, mely ilyenformán még látványosabb és érdekesebb volt az arra kíváncsiaknak. Nem volt jellemző a sok beszéd, a 30 perces videó és a képek magukért beszéltek. Nyitásként azonban Dávid mégis csak szólt néhány szót, s elmesélte, hogyan kezdődtek drónos kalandjai, mely azóta már egyedülálló értékörzésnek nevezhető. Dávid drónjával és elektromos rollerjével járja a megyét, a Vértes és a Gerecse erdeit, s kutat felfedezetlen értékek, régészeti leletek után. Először egy közösségi régészeti programban vett részt Dávid a drónjával a Tatabányai Múzeummal, majd együttműködésük ezután is megmaradt és azóta is tart. Részt vett a Berthamos kápolna és a Szent Tamás kápolna felfedezésében a múzeum munkatársaival, Pál Gabriellával, Nagy Ádámmal és Taizs Gergővel. A közös munkát aztán saját kutatások egészítették ki, s saját (kutatási) térképe is készült. Egyre másra jöttek a felfedezések, kerültek elő régészeti leletek, eddig ismeretlen Árpád-kori települések. Kutatásait nagyban elősegíti az általa vásárolt fémdetektor is. Dávid eddig mintegy 19900 darab fotóval és több mint 5000 videó anyaggal rendelkezik. Videójában elkalauzolt minket a Vértes és a Gere-

képet mutat, ahol már nem idegen a magyar nyelv használata sem.

Márk élménybeszámolójában elmondta, hogy mielőtt útnak indultak alaposan tanulmányozták Boszniát, felkészültek az ottani szokásokból, az ott élő emberek mentalitásából, az iszlám vallásból és az esetleges veszélyekből (aknás területek). Ennek következtében útjuk során semmilyen atrocitás nem érte őket annak ellenére sem, hogy útjuk felét (350 km) autóstoppal tették meg.

Az előadás végén ízelítőt kaptunk a bejárt utak, a Balkán gasztronómiai sokszínűségéből is a csevától, a kebabon át a burekig. Majd várjuk vissza Márkot következő bakancslistás úti célja, Moldova élményeivel is!

cse egyedülálló és páratlan természeti értékein át a már ismert várakon, várromokon keresztül a még ismeretlen és felfedezésre váró tájakig: pl. Vitány vára, Gerencsér-vár, Hajduvár, Gánt, Kápolnapuszta, Vérteskozma, Várgesztes, Oroszlány-Majk, stb. És ha még ez nem lett volna elég az érdeklődő közönségnek, a videót követően csodálatos légifelvételeket láthattunk Tatabányáról is.

Fotó: Márku Mónika

Előadása végén Dávid kiemelte a drónozás veszélyeit és szigorú szabályozását, melyet mindig, minden körülmények között figyelembe kell venni és be kell tartani. Ezt követően az előadóhoz intézett kérdések megválaszolásával fejeződött be a Helyi érték március 30-i előadása.

Vezetőségválasztó közgyűlés a Helyismereti Könyvtárosok Szervezetében.

IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ, KÖNYVTÁROS – HELYTÖRTÉNÉSZ, JAMK

2023. március 6-án került sor erre a programra Budapesten, a Könyvtári Intézetben. A szervezet 50 fős tagságának figyelembe vételével az érvényes megtartásához szükséges létszám, ha nehezen is, de összejött a mintegy 7-8 meghatalmazással együtt. A 10 órára meghirdetett program egy kis csúszással, de kezdetét vette.

Az ilyenkor szokásos elnöki beszámolót követően a titkár előterjesztette a pénzügyi beszámolót, majd az Ellenőrző Bizottság jelentése hangzott el.

Az elnöki beszámolóban kiemelt szerepet kapott a kaposvári vándorgyűlés, valamint a Szombathelyen megtartott konferencia. Számomra különösen jól esett, hogy a Vándorgyűlésen kiemelt figyelmet kapott kollégánk, Nász János előadása, melyet a mostani beszámolóban is kiemeltek.

Ugyancsak elismerően szólt az elnök a szombathelyi kollégák szervezéséről, a konferencia lebonyolításáról, az előadások színvonalas megtartásáról, a szabadidős programok megszervezéséről. Itt ugyancsak volt könyvtárunkat érintő vonatkozás, Gyüszli László aktív részvétele, ami egy előadás formájában öltött testet. Az akkor még készülő várostörténeti kronológia alapján adott képet Tatabánya iparszerkezetének átalakulásáról a város megalakulásától napjainkig.

A beszámolókat különösebb vita nem követte, így következhetett az egyenkénti elfogadás.

Miután nem volt vita és érdemi hozzászólás, kiegészítés, így nem okozott meglepetést, hogy egyhangú volt a szavazás.

Ezt követően Mennyeiné Várszegi Judit a 2015. és 2022. közötti időszakról számolt be, mint immár leköszönő elnök. Beszámolójának egyik kiemelt része volt, amikor a Covid-járvány és egyéb problémák miatt a szervezet nem tudott úgy működni, ahogyan az elnök és az elnökség szerette volna. Azaz nem volt lehetőség személyes találkozásokra, vándorgyűlések és konferenciák megtartására. Éppen ezért volt értékes a vándorgyűlés és a hosszú idő után újra megszervezett HKSZ-konferencia. A beszámolóban az elnök asszony kitért a szervezet működésének szinte minden részletére, programjára. Elmond-

ható, hogy az elmúlt nyolc év azért tartalmasan telt el szakmailag is.

A nyolc éves beszámolót is egyhangúlag fogadta el a közgyűlés – köszönetet mondva Mennyeiné Várszegi Juditnak áldozatos és lelkiismeretes munkájáért.

Ezután a napirendnek megfelelően került sor a Választási Bizottság elnökének beszámolójára a választás előkészítéséről. A Választási Bizottság ekkor átalakult szavazatszedő bizottsággá – azzal a változtatással, hogy érintettség lévén Varga Róbert és Gyüszli László lett a szavazatszámoló bizottság két tagja az elnök mellett.

A szavazólapok kiosztása, majd összeszedése után a Szavazatszámoló Bizottság félrevonult. A helyben leadott szavazatok alapján a következő eredmény született meg, melynek alapján új elnöke és megújult vezetősége lett a szervezetnek.

Az új vezetőség tagjai:

- Elnök: Szalainé Bodor Edit (Szombathely)
- Vezetőségi tagok:
- Csizmadia Tünde (Siófok)
- Károly Nóra (Szolnok)
- Mennyeiné Várszegi Judit (Győr)
- Sándor Tibor (Budapest)
- Szüts Etele (Budapest)
- Ellenőrző Bizottság elnöke: Bazsóné Megyes Klára
- Ellenőrző Bizottsági tagok:
- Antaliné Hujter Szilvia (Győr)
- Sebestyénne Majchrowska Ewa

A 2023. évi tervekről is szó esett – immár az új elnök vezetésével. Ezek közül kiemelkedik Vándorgyűlésen való szervezeti részvétel és a Székesfehérvárra meghirdetett éves konferencia.

A leköszönő elnök a következő gondolatokkal zárta a közgyűlés úgymond hivatalos programját: „Az új elnökségnek szívből gratulálok, sok sikert kívánok munkájukhoz!

Szeretném megköszönni a tagságnak és a vezetőség tagjainak az együttműködést, a támogatást, amivel nyolc éven keresztül segítették munkámat, elősegítették a szervezetünk tartalmas működését!

Külön köszönöm Antaliné Hujter Szilviának, hogy elvállalta annak idején a titkári/gazdasági feladatok intézését, ami sok odafigyelést, gyakorta aprólékos munkát igényelt. Mindig számíthattam rá!

A taggyűlésünk sikeres megvalósításában való közreműködésért köszönetet mondunk:

Szüts Etelének a program adminisztratív előkészítéséért, továbbá a kedves fogadtatásért munkatársainak is, akikkel együtt biztosították a helyszínt és az infrastruktúrát, valamint a büfét.”

A közgyűlés szakmai előadás meghallgatásával és az OSZK Esszencia című kiállításának megtekintésével folytatódott.

Egy bíró kutatási élményei és eredményei témában dr. Baráth Attila tartott előadást a Körmenyi járásbíróság múltjából.

Az OSZK Esszencia című állandó kiállítás Sudár Annamária mutatta be a közgyűlés még ott maradt résztvevői számára.

Összességében elmondhatjuk, hogy ez a vezetőségválasztó közgyűlés problémamentesen lezajlott és a mind az előadás, mind pedig a kiállítás megtekintése az élvezetes vezetéssel jól sikerült.

Az új vezetőségnek innen is sok erőt, kitartás kívánunk munkájukhoz.

KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS

2023. április

1.
2023-ban is folytatódik a Ciróka, a könyvtári Baba-mama klub! / Kun-Kovács Erika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 21. - ill.
-Ciróka baba-mama foglalkozások a tatai Bartók Béla Óvodában a városi könyvtár szervezésében.
2.
A fákat ölelgeti és énekel / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 5-6. - ill.
-Az Új Forrás januári lapszámának bemutatóját tartották a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban Kéringér Lászlóval.
3.
A koporsóba tett fiú / Gerginé Kolok Melinda. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 15. - ill.
-2023 első mesesarok rendezvényén, január 27-én, Szeimann Zsuzsanna az Árpád Gimnázium tanára, a Bárdos kórus vezetője mesélt a gyerekeknek és szüleiknek.
4.
A Mesekosár kincsei a tatai ovikban / Goldschmidt Éva. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 14. - ill.
-A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Mesekosár című, gyermekeknek szóló programsorozatáról.
5.
A tatai vándorgyűlés anyagait keresik / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 061. sz. (2023. március 13.), p. 2.
-A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 1969. évi első-, tatai vándorgyűlésének dokumentumait kutatja a JAMVK.
6.
A "Vakrandi" egy éve / Sutáné Csulik Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 3. - ill.
-Beszámoló a József Attila Megyei és Városi Könyvtár "Vakrandi" szolgáltatásának első egy évéről.
7.
A Vértes katonasírbái / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 22-23. - ill.
-2023. február 16-án Szebenyi István amatőr hadszíntérkutató, a móri bankrablás bizonyítékinak megtalálója volt könyvtárunk Helyi érték sorozatának első vendége, aki a Vértes katonasírbáiról megjelent legutóbbi könyvét mutatta be az érdeklődő közönségnek.
8.
Adj esélyt! / Fábián Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 12-13. - ill.
-2023. február 13-án Hidasi Zsolt Milán hivatásos tűzoltó tartott elsősegéllyel és életmentéssel kapcsolatos tanfolyamot a megyei könyvtár munkatársainak.
9.
"Amikor a hely birtokba veszi a maga múltját (...), univerzumot hoz létre." / ifj. Gyüszli László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 17-19.
-Beszámoló a tatai Kuny Domokos Múzeum Tudományos Műhelyek Komárom-Esztergom vármegyében című muzeológus-történész konferenciájáról.
10.
Az olvasóklub receptje / Nagy Edit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 13-14. - ill.
-Beszámoló a tatabányai József Attila Könyvtár első negyedéves Olvasólámpa című olvasóköreinek alkalmairól, témáiról.
11.
Balázs Panna volt a vendég : [hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 054. sz. (2023. március 4.), p. 2.
-Író-olvasó találkozó Balázs Pannával a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár gyermekkönyvtára szervezésében.
12.
Digitalizáljunk? ... Digitalizálunk! / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 8.
-Beszámoló a Megyei Könyvtár Digitalizálási miunkacsoportjának 2022-es tevékenységéről, s a 2023-as munkaterv elkészítéséről.
13.
Egy szerény székely a Vargavárosból / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 3. - ill.
-Az Új Forrás februári számának bemutatójáról.
14.
Élménybeszámolót tartott a világiáró. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 071. sz. (2023. március 25.), p. 3. - ill.
-Bujna Zoltán világiáró előadása a Jókai Mór Városi Könyvtárban.
15.
Énekelt költeményekkel érkeztek : a Platon Karataev duó volt az UFO-Nyitott rezervátum vendége / S. G. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 071. sz. (2023. március 25.), p. 4. - ill.
-Az Új Forrás márciusi számának bemutatója a JAMK-ban.

16.
Erzsébet-kori utazás / Dományi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 10. - ill.
-Rendhagyó irodalomórát tartott Gimesi Dóra és Jeli Viktória író, dramaturg, a tatai könyvtár olvasóinak 2023. február 8-án.
17.
Februári gyermekprogramok A Jókai Mór Városi Könyvtár Gyermekrészlegében / Deák Anikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 21. - ill.
-Beszámoló a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár Gyermekkönyvtárának februári programjairól.
18.
Felkészítették a hölgyeket : nőnap koncertet adott Esztergomban az Ars Sacra Musica Kórus. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 061. sz. (2023. március 13.), p. 4. - ill.
-Az Ars Sacra együttes nőnap koncertje az esztergomi Helischer József Városi Könyvtárban.
19.
Győztesek konferenciája 2023 - Avagy hogyan legyünk a legjobbak a jók között / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 12-13. - ill.
-Beszámoló a január 26-án, az online térben megtartott Győztesek konferenciájáról, ahol a 2022-es év Minősített Könyvtár címet elnyert és Könyvtári Minőség Díjban részesült intézmények mutatták be nyertes pályázatukat.
20.
Halálgyakorlatokról volt szó a Nyitott rezervátumban : a Szárnyvonal és a Vargaváros után egy teljesen új témához nyúlt / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 054. sz. (2023. március 4.), p. 4. - ill.
-Fekete Vince költő: Halálgyakorlatok című könyvét mutatta be az Új Forrás estjén, február 28.-án a JAMK-ban.
21.
Három óriásplakát Ebbing határában : [hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 060. sz. (2023. március 11.), p.4.
-Márc.17.: a JAMVK Filmklubjának előzetese.
22.
Hogy kerül egy tatabányai kronológia Esztergomba!/? / ifj. Gyüsi László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 17-18. - ill.
-A JAMVK által, 2022. októberében kiadott tatabányai helytörténeti kronológiát mutatták be a szerző, dr. Horváth Géza, valamint a könyvtár két munkatársa, ifj. Gyüsi László és Nász János Esztergomban, a Laskai Osvát Antikváriumban.
23.
Inspiráció - Elköteleződés - Képessé tétel - Kapcsolatrendszer : vándorgyűlésre készülünk / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 19-20. - ill.
-Gondolatok a 2023. július 12-15. között Tatabányán megrendezésre kerülő 54. Könyvtárosok Vándorgyűléséről.
24.
Ismét várja az érdeklődőket a Csillagász Klub / Fábán Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 7-8. - ill.
-2023. január 20-án megalakult/újjáalakult az MCE Felsőgallai Amatőrcsillagász Klub, melynek inntől kezdve a József Attila Megyei és Városi Könyvtár ad otthont. A klub vezetője Czinder Gábor.
25.
Januári (JA)MóKázás / Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 15-16. - ill.
-Január 30-án tartotta első foglalkozását a JAMVK babamama klubja.
26.
Jó volt a kezdés?! / Dudás Judit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 3-4. - ill.
-Összefoglalás a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár gyermek-, ifjúsági- és felnőtteknek szóló programjainak sikereiről.
27.
Jókai-bableves, Kossuth-kifli, Pilvax Kávéház : híres emberekről elnevezett ételeket sütöttek, szelfipontot alakítottak ki a könyvtárban / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 062. sz. (2023. március 14.), p. 2. - ill.
-A JAMK március 15.-i akció keretében szelfi pontot alakítottak ki, az ünnephez kapcsolódó ételeket és ismerteket kínáltak.
28.
Jól ismerik a diákok vármegyénk értékeit / Sz. N. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 070. sz. (2023. március 24.), p. 3.
-3. Megismerem, Megszeretem, Megőrzöm című vármegyei vetélkedő diákok számára a KE Vármegyei Értéktár anyagából. Döntő áprilisban a JAMVK-ban.
29.
Könyvtárban jártak az óvodások : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 063. sz. (2023. március 16.), p. 4.
-önyvtári foglalkozás helyi óvodásoknak Ácson a Bartók Béla MŰv. Ház és Könyvtárban.

30.
KSZR 2022 / Fábíán Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 9-11.
-A JAMK KSZR tevékenységének bemutatása, a 2022-es év rövid beszámolója.
31.
Kvíz-Játsz-Ma a könyvtárban : [hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 051. sz. (2023. március 1.), p. 2.
-Kvíz-Játsz-Ma nevű játékos vetélkedő a lábatlani könyvtárban.
32.
Lepketánc a könyvtárban / Dományi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 9. - ill.
-2023. február 22-én dr. Illés Krisztina író volt a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár KönyvesSzerda rendezvénysorozatának vendége.
33.
Mandalában a végtelen / Tari-Székely Karola. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 11-12. - ill.
-2023. február 8-án nyílt meg a József Attila Könyvtárban Nagy Árpádné mandala kiállítása.
34.
Már kétszáz tojás van a fán : [hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 071. sz. (2023. március 25.), p. 2.
-Húsvéti tojásfa készítés Annavölgyön a könyvtár szervezésében.
35.
Megemlékezés a könyvtárban / ifj. Gyüszí László. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 16. - ill.
-A kommunizmus áldozataira emlékeztek a Tatabányai Városi Levéltár szervezésében a József Attila Könyvtárban.
36.
Mesekarnevál 2023 / Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 20. - ill.
-Összefoglaló a Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárának Mesekarnevál című családi napjáról.
37.
Mesekosárral jártak az ovikban. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 052. sz. (2023. március 2.), p. 2.
-A tatai Városi Könyvtár munkatársai gyermekkönyvtári kincseket ajánlottak a helyi óvodákban.
38.
Mitológiai kalandozások Eszes Ritával / Zantleitner Laura. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka
- Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 11. - ill.
-A tatabányai József Attila Könyvtár Kávészon velünk sorozatának vendége Eszes Rita ifjúsági író volt február 24-én.
39.
Nyelvi kihívásokról is vallottak az alkotók : a magyar széppróza napja alkalmából környékbeli szerzők látogattak el a dorogi könyvtárba / W. P. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 051. sz. (2023. március 1.), p. 5. - ill.
-Dorog környéki szépírók estje a helyi Gáthy Zoltán Városi Könyvtárban.
40.
Olvasókat köszöntöttek / Körtvélyfáy Dina. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 063. sz. (2023. március 16.), p. 1. , 4. - ill.
Tartalom: A Jókai-könyvtár hűségese olvasóit köszöntöttek : az intézmény hetven éve nyitotta meg kapuit a városban
-Leghűségesebb olvasóit köszöntötte fennállásának 70. évfordulója alkalmából a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár.
41.
Olvasókat köszöntöttek / Szinák Evelyn. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 78. évf. 066. sz. (2023. március 20.), p. 5. - ill.
-Emléklappal köszöntötte törzsolvásóit a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár.
42.
Öko-Peru - Itt minden vulkánt, hegyet, vizet szentnek tartanak / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 8-9. - ill.
-A tatabányai József Attila Könyvtár február 7-iki Ökostéjén Faggyas Márta tartott élménybeszámolót perui utazásáról.
43.
Összefogás az energiaválság idején / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 4. - ill.
-Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár az energiaválság miatt ideiglenesen bezárt helyi kulturális intézmények kisközösségeit, programjait is befogadta.
44.
Pályázat. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 053. sz. (2023. március 3.), p. 5.
-A macskák világnapja alkalmából hirdetett mesés rajzpályázatot a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár általános iskolások számára.
45.
Pályázat. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 059. sz. (2023. március 10.), p. 5.

-A macskák világnapja alkalmából hirdetett mesés rajzpályázatot a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár általános iskolások számára.

46.

Pályázat. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 071. sz. (2023. március 25.), p. 5.

-A bajnai önkormányzat és a községi könyvtár Ki minek gondol, az vagyok annak címmel fotópályázatot hirdet.

47.

Partnerség a diákok között / Cseteg István. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 19. - ill.

-Cometogther: Ezen a címen találkozott egymással Tatabányán a József Attila Könyvtárban Tata és Tatabánya városi diákönkormányzatának csapatá február 3-án.

48.

Petőfi versek kis illusztrátorai / Goldschmidt Éva. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 14-15. - ill.

-Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából rajzpályázatot hirdetett a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Gyermekkönyvtára alsó tagozatos diákoknak. A pályázat eredményhirdetését 2023. január 20-án tartották.

49.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 051. sz. (2023. március 1.), p. 6.

-Francia beszélgetős klub az esztergomi Helischer József Városi Könyvtárban.

50.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 051. sz. (2023. március 1.), p. 6.

-Társasjáték klubba várják az érdeklődőket a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárba.

51.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 051. sz. (2023. március 1.), p. 6.

-Balogh Márk Autóstoppal a Balkánon című élménybeszámolóját hallgathatják meg a József Attila Könyvtár Helyi értékek sorozatában az érdeklődők.

52.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 053. sz. (2023. március 3.), p. 5.

-Góra Zoltán és Carlington Codner jazzestjére várják az érdeklődőket a Vitéz Sággy Antal Városi Könyvtárba.

53.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 056. sz. (2023. március 7.), p. 5.

-A tatabányai József Attila Könyvtár Öko-esték rendezvénysorozatának következő előadója Horváth József molekuláris genetikus lesz. Programajánló.

54.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 056. sz. (2023. március 7.), p. 5.

-Sulyok Teréz alkotásaiból Színes álmok címmel nyílik kiállítás a tatabányai József Attila Könyvtárban.

55.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 057. sz. (2023. március 8.), p. 5.

-Anyakör foglalkozás a bajnai Községi Könyvtárban.

56.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 057. sz. (2023. március 8.), p. 5.

-Hogyan táplálkozunk egészségesen várandósan? címmel tart előadást Hoschek Klaudia dietetikus a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban.

57.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 057. sz. (2023. március 8.), p. 5.

-A Helischer József Városi Könyvtárban nőnap kórus-hangversenyt rendeznek. Programelőzetes.

58.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 059. sz. (2023. március 10.), p. 5.

-Gyöngyfűzésre várják az érdeklődőket a sári Községi Könyvtárban. Programajánló.

59.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 068. sz. (2023. március 22.), p. 5.

-A komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár gyermekkönyvtárában a víz világnapja alkalmából tematikus foglalkozásokat tartanak óvodás és alsó tagozatos gyermekcsoportok számára.

60.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 068. sz. (2023. március 22.), p. 5.

-Csoma útján két keréken címmel tart előadást Zichó Viktor a városi könyvtárban.

61.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 068. sz. (2023. március 22.), p. 5.

-A Jókai Mór Városi Könyvtár gyermekkönyvtárában kiállítás nyílik a beérkezett pályaművekből.

62.

Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 071. sz. (2023. március 25.), p. 5.

-Havas Juli Nincs hold, ha nem nézed című könyvének bemutatóját tartják az esztergomi Helischer József Városi Könyvtárban.

63.
Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 073. sz. (2023. március 28.), p. 5.
-Húsvéti kézműves foglalkozás gyermekeknek az esztergomi Helischer József Városi Könyvtárban. Programajánló.
64.
Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 074. sz. (2023. március 29.), p. 5.
-Társasjátékklub iskolások számára a lábatlani Vitéz Sággy Antal Városi Könyvtárban. Programajánló.
65.
Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 074. sz. (2023. március 29.), p. 5.
-Kovács Péter levéltáros tart előadást Komárom újjáépítéséről a Jókai Mór Városi Könyvtárban. Programajánló.
66.
Programok. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 074. sz. (2023. március 29.), p. 5.
-Író-olvasó találkozó Fábíán Jankával a nagyigmándi Magos Könyvtárban. Programelőzetes.
67.
Régi képeslapokból nyílt kiállítás a Jókai Mór Városi Könyvtárban. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 058. sz. (2023. március 9.), p. 4. - ill.
-Régi várak, régi képeslapok címmel nyílt meg Bakulár István tárlata a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban.
68.
Régi képeslapokon elevenednek meg a várak történetei / Szinak Evelyn. - In: Kisalföld : a család napilapja : komáromi kiadás. - 78. évf. 053. sz. (2023. március 3.), p. 6. - ill.
-Régi várak régi képeslapokon címmel nyílt kiállítás a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban. A tárlatot Bakulár István hagyatékából állították össze.
69.
Sárkány a Helischerben / Schmöltz Margit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 7. - ill.
-Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár és a Babits Mihály Színház közös gyermekprogramja helyi óvodásoknak.
70.
Szerepet cserélve mesél nekünk a király és az udvari bolond / Walczér Patrik. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 070. sz. (2023. március 24.), p. 6. - ill.
-Gáspár Ferenc: Én, Mátyás király című könyvének bemutatója a dorogi Gáthy Zoltán Városi Könyvtárban.
71.
Színes álmok Tatabányán / S. G. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 058. sz. (2023. március 9.), p. 1.-2. - ill.
Tartalom: Színes álmok - tárlat a megyei könyvtárban : Sulyok Teréz tatabányai akvarell kiállításának képein még az árnyékok is életre kelnek
-Márc. 7. JAMVK: Sulyok Teréz akvarell kiállításának megnyitója.
72.
Színvonalas alkotások a JAMK falán / Bánfi József. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 3-6. - ill.
-Bánfi József és tanítványainak képzőművészeti kiállítása a tatabányai József Attila Könyvtárban.
73.
Társasjáték-lázbán égnek a kistelepülések / Fábíán Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 15. - ill.
-Bajna, Dömös, Pilismarót és Szomor kistelepülési könyvtáraiban népszerűek a társasjáték klub foglalkozások.
74.
Tavaszcseréző készül a hivatal előtt : [hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 075. sz. (2023. március 30.), p. 2.
-Kézműves foglalkozás a kömlödi könyvtárban.
75.
Thaly-leszármazott volt a JAMK vendége / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 23. - ill.
-2023. február 18-án könyvtárunkba látogatott Thaly Gergely Dávid és felesége Thaly-Borbás Dorottya, hogy megtekintsék a Thaly család muzeális állományunkban őrzött kincseit.
76.
Titkos mozi Pacskovszky Zsolttal / Dományi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 7. - ill.
-A Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Könyves szerda programsorozatának januári vendége Pacskovszky Zsolt író-szerző volt január 25-én.
77.
Történelmi étkeket főztek / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 34. évf. 064. sz. (2023. március 17.), p. 1-2. - ill.
Tartalom: Történelmi lakókról elnevezett ételeket főztek : Jókai-bableves, Kossuth-kifli és Petőfi-rostélyos
-A JAMVK és cukrászok, szakács az 1848-as hősökről elnevezett ételeket készített.
78.
Új munkacsoport alakult a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus

dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 6-7.

-Kiadványkészítő munkacsoport alakult a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban.

79.

Újdonságok a Helischer Könyvtár háza tájáról / Hámosné Szőke Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 6-7.

-Az esztergomi Helischer József Városi Könyvtár márciusban két új programot vezetett be: az „Apéro, francia társalkodó klubot, helyi franciatanárok vezetésével, valamint „Játék a szavakkal- szellemi fitnesz elnevezésű scabble játékdélután a játékos kedvű olvasóknak.

80.

Utazás térben és időben / Giczi Annamária. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 7-8. - ill.

-A komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár februári gyermek- és felnőttprogramjairól.

81.

Visszahívás! / Dományi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 03. sz. (2023. március), p. 10-11. - ill.

-A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár társasjáték klubjáról.

82.

Volt egyszer egy Mancs - könyvbemutató a Tatabányai 4x4 Terepjárós, Polgári Védelmi és Önkéntes Tűzoltó Egyesület szervezésében / Nász János. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 13. évf. 02. sz. (2023. február), p. 5. - ill.

-A Tatabányai 4x4 Terepjárós, Polgári Védelmi és Önkéntes Tűzoltó Egyesület Volt egyszer egy Mancs címmel könyvbemutatót szervezett a tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtárban január 27-én.